

19/6

számú NAPIRENDI PONT

Kunhegyes Város Polgármesterétől

H-5340 Kunhegyes, Szabadság tér 1. (: (59) 530-500 Fax: (59) 326-057 E-mail: polgarmester@kunhegyes.hu

ELŐTERJESZTÉS

Tárgy: Kunhegyes város 2021. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról szóló tájékoztató elfogadása

Készült: Kunhegyes Város Önkormányzati Képviselőtestülete 2022. május 26-i nyílt ülésére

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) 96. § (6) bekezdése kimondja: „A települési önkormányzat és az állam fenntartói feladatainak ellátására a Kormány rendeletében kijelölt szerv a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról minden év május 31-éig - a külön jogszabályban meghatározott tartalommal - átfogó értékelést készít. Az értékelést - települési önkormányzat esetén a képviselő-testület általi megtárgyalást követően - meg kell küldeni a gyámhatóságnak. A gyámhatóság az értékelés kézhezvételétől számított harminc napon belül javaslattal élhet a települési önkormányzat, illetve az állam fenntartói feladatainak ellátására a Kormány rendeletében kijelölt szerv felé, amely hatvan napon belül érdemben megvizsgálja a gyámhatóság javaslatait és állásfoglalásáról, intézkedéséről tájékoztatja.”

A gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet 170/A. §-a szerint a Gyvt. 96. §-ának (6) bekezdésében meghatározott, a települési önkormányzat és a megyei kirendeltség által a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok ellátásáról készítendő átfogó értékelés tartalmi követelményeit a 10. számú melléklet tartalmazza.

A Képviselő-testület a 2022. évi munkatervében május hónapra ütemezte be e napirend megtárgyalását. A Kunhegyesi Mikro-térségi Szociális Intézmény, valamint a Kunhegyes Város Óvodai Intézmény, Bölcsőde és Konyha Bölcsőde szakmai egysége és a Kunhegyesi Polgármesteri Hivatal Titkársági és Hatósági Osztálya együttműködésével elkészült – a fenti jogszabályhelyek rendelkezéseinek megfelelően – a Kunhegyes Város Önkormányzata 2021. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatai ellátásáról szóló átfogó értékelés, mely az előterjesztés mellékletét képezi.

A fentiek alapján előterjesztem az alábbi

Határozati javaslat-ot:

   /2022.(.   ) Kt. határozat

Kunhegyes város 2021. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatellátásának értékeléséről

Kunhegyes Város Önkormányzati Képviselőtestülete – a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 96. § (6) bekezdésében foglaltak alapján – megtárgyalta a tájékoztatóhoz mellékelt, Kunhegyes Város Önkormányzata 2021. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatai ellátásáról szóló átfogó értékelést és elfogadja azt.

A Képviselőtestület felkéri Kunhegyes Város Polgármesterét, hogy az átfogó értékelést a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal Hatósági Főosztály Szociális és Gyámügyi Osztálya (5000 Szolnok, Ady Endre u. 35-37.) részére küldje meg.

Felelős: Szabó András polgármester

Határidő: 2022. május 31.

Erről értesülnek:

- 1./ Szabó András polgármester
- 2./ Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal Hatósági Főosztály Szociális és Gyámügyi Osztálya 5000 Szolnok, Ady Endre u. 35-37.
- 3./ Barta Ferenc jegyző
- 4./ Dr. Márton Viktória aljegyző
- 5./ Magyar György, az Oktatási, Kulturális, Szociális, Ifjúsági és Sport Bizottság elnöke,
- 6./ Somodi József intézményvezető, a Kunhegyesi Mikro-térségi Szociális Intézmény vezetője,
- 7./ Major Anikó intézményvezető, a Kunhegyes Város Óvodai Intézmény, Bölcsőde és Konyha vezetője,
- 8./ Németh Pálné szakmai vezető, Bölcsőde és Konyha szakmai egység vezetője
- 9./ Németi Katalin a Polgármesteri Hivatal szociális-, és gyermekvédelmi ügyintézője,

Kunhegyes, 2022. május 25.

Szabó András
polgármester

BESZÁMOLÓ

a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok 2021. évi ellátásáról Kunhegyes Város Önkormányzatának illetékességi területén

Bevezető – Gyermekek védelmének rendszere

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.) alapján a gyermekek védelme, a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint szülői, vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység.

A gyermekek védelmét pénzbeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint meghatározott hatósági intézkedések biztosítják.

A gyermekvédelmi rendszer működtetése állami és önkormányzati feladat.

A Gyvt. felsorolja a települési önkormányzat feladatait, az alábbiak szerint:

94. § (1) **“A települési önkormányzat, fővárosban a fővárosi kerületi önkormányzat, illetve a fővárosi önkormányzat által közvetlenül igazgatott terület tekintetében a fővárosi önkormányzat feladata a gyermekek védelme helyi ellátó rendszerének kiépítése és működtetése, a területén lakó gyermekek ellátásának megszervezése.**

(2) A települési önkormányzat az e törvényben foglaltak szerint, a (2a)-(4) bekezdésben meghatározottak figyelembevételével biztosítja — a gyermekek esélynövelő szolgáltatásai kivételével — **a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátásokat**, valamint, ha a (2a)-(4) bekezdés alapján nem köteles az ellátás biztosítására, szervezi és közvetíti a máshol igénybe vehető ellátásokhoz való hozzájutást.”

A Gyvt. 96. § (6) bekezdése alapján a települési önkormányzat és az állam fenntartói feladatainak ellátására a Kormány rendeletében kijelölt szerv **a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról minden év május 31-éig** - a külön jogszabályban meghatározott tartalommal - **átfogó értékelést készít**. Az értékelést - települési önkormányzat esetén a képviselő-testület általi megtárgyalását követően - meg kell küldeni a gyámhatóságnak.

Fentiek értelmében az alábbiakban részletezett tartalmi követelmények alapján elkészített beszámoló - a Tisztelt Képviselő-testület részére történő megküldés, egyeztetés, majd határozat meghozatala után - továbbításra kerül a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal Hatósági Főosztály Szociális és Gyámügyi Osztálya részére.

A települési önkormányzat által készítendő átfogó értékelés tartalmi követelményeit a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX.10.) Kormányrendelet 10. számú melléklete határozza meg az alábbiak szerint (releváns szempontok felsorolása):

1. A település demográfiai mutatói, különös tekintettel a 0-18 éves korosztály adataira

2. Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeni ellátások biztosítása
3. Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások bemutatása
4. Felügyeleti szervek szakmai ellenőrzéseinek tapasztalatai
5. Jövőre vonatkozó Javaslatok, célok meghatározása
6. Bűnmegelőzési program bemutatása (amennyiben készült ilyen)
7. A települési önkormányzat és a civil szervezetek kapcsolata a területen

A gyermek- és ifjúságvédelem mibenlétének meghatározásához, rendszerének áttekintéséhez **nélkülözhetetlen a gyermek és az ifjúság jogi fogalmának vizsgálata.**

A gyermek kifejezést a magyar jogszabályok többféle értelemben használják. Legáltalánosabb a „gyermek” valakinek az egyenesági leszármazója értelemben, hozzátartozói kontextusban jelenik meg.

A Gyermkek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló **1997. évi XXXI. törvény** (a továbbiakban Gyvt.) az életkori megközelítést alkalmazza.

Az Alaptörvény több helyen tesz említést a gyermekekről, az alaptörvény kimondja: „Magyarország védi ... családot mint a nemzet fennmaradásának alapját.

A gyermekvédelem és a közigazgatás összefüggései szempontjából lényeges a gyámhatóságok, mint közigazgatási hatóságok tevékenysége. A gyermekvédelem és a gyámügy egymással összefüggő fogalmak, mert a gyermekek hatósági védelme nagyon fontos területe a gyámhatóságok tevékenységének. **A gyámügyi igazgatás célja** a gyermekek és a gondnokság alá helyezett személyek törvényben foglalt jogainak, érdekeinek érvényesítése. Ezen ügyek sok esetben igényelnek személyes eljárást és nyilatkozatot az ügyfelek részéről. (kapcsolattartás, kiskorú házasságkötésének engedélyezése, örökbefogadás stb.). **A gyermekvédelem a gyermekek érdekében** (gyermek érdekét figyelembe véve) végzett tevékenység.

A gyermekvédelem **fogalmára vonatkozóan** a XXI. század elején számos (jogi, szociológiai, pedagógiai stb.) meghatározás ismeretes és elfogadott a társadalomtudomány egy-egy ágában.

A közigazgatási jog (tudomány) az alábbiak szerint definiálja a gyermekvédelmet:

- Tágabb értelemben gyermekvédelmen értendő minden olyan tevékenység, amelyet a gyermek érdekében a család, az óvoda, az iskola, a munkahely, illetve a társadalom bármely intézménye tesz. (pl. kedvezmények, juttatások, intézményi ellátás stb.).
- Szűkebb értelemben gyermekvédelem azt az állami feladatot jelenti, amely a különleges védelemre szoruló gyermekek érdekeit óvja hatósági eszközökkel.

A törvényi meghatározásból következik a gyermekvédelem alábbi felosztása:

- **Az általános gyermekvédelem** a gyermekek családban történő nevelésének támogatását, a veszélyeztetettségének a megelőzését jelenti. Ez a megelőző tevékenység döntő részben az oktatási, egészségügyi és szociális intézményhálózatban (esetenként civilszervezetek bekapcsolódásával) valósul meg, és az egyes ágazatok komplex együttműködésén alapul.
- **A speciális gyermekvédelem** az árva, elhagyott, veszélyeztetett különleges, fokozott védelmét garantálja. A családból kiemelt gyermek teljes körű ellátását az un. intézményes gyermekvédelem biztosítja. (Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat, gyermek-és lakásotthonok, hivatásos nevelőszülők, valamint javítóintézetek.

A Gyvt. a következők szerint határozza meg a gyermek fogalmát. „ a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (**továbbiakban: Ptk.) 2:10. § (1) bekezdése**

szerinti kiskorú ”.(2:10. § (1) Kiskorú az, aki a tizennyolcadik életévét nem töltötte be. A kiskorú a házasságkötéssel nagykorúvá válik.)

A gyermekekről való gondoskodás a család és az állam tevőleges kötelezettségeit jelenti, mégpedig szűkebb értelemben vett szolgáltatáshoz való jogot alapozza meg. A gyermeket a védelem elsősorban a családja részéről illeti meg, a gyermekről való gondoskodás a család és az állam feladata.

A gyermekvédelmi szakellátást igénybe vételét minden esetben megelőzi az önkéntes ellátásokon alapuló gyermekjóléti rendszer. Az egymásra épülő rendszerek a családi típusú nevelésre helyezik a hangsúlyt és azokat a megoldásokat állítják előtérbe, amelyekkel megelőzhető a gyermek családból való kiemelése, illetve amelyek a családba történő visszahelyezését segítik elő.

A gyermekek védelmét ellátó helyi önkormányzatok, gyámhivatalok, bíróságok, rendőrség, ügyészség, pártfogói felügyelői szolgálat a törvény alkalmazása során a gyermek mindenekfelett álló érdekét figyelembe véve, törvényben elismert jogait biztosítva járnak el. E szerveknek a gyermek érdekében szorosan együtt kell működniük.

A gyermekvédelmi törvény a gyermek érdekeit és jogait helyezi előtérbe, elsőbbséget adva a családban történő nevelkedésnek. Ennek érdekében a különböző támogatások széles körét biztosítja a család és a gyermek számára, és csak utolsó eszközként teszi lehetővé a családból való kiemelést, azonban ebben az esetben is kiemelt feladatként határozza meg a családba történő visszagondozást.

A gyermekek védelmének rendszere az alábbi pillérekre épül:

-Pénzbeli és természetbeni ellátások

- **Személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások:** Az alapellátás célja, hogy a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését, jólétét, és a családban történő nevelését elősegítse. Az alapellátás megelőzésre irányul, célja, tehát hogy a gyermek veszélyeztető körülményektől mentesen, saját családjában nevelkedhessen. Az alapellátás pénzbeli, természetbeni, illetve személyes gondoskodást nyújtó ellátás formájában valósulhat meg. Az alapellátások biztosítása a települési önkormányzatok által ellátandó feladat.

- **Személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekvédelmi szakellátások:** A szakellátás célja elsősorban a családjából kikerült gyermek helyettesítő védelmének biztosítása.

- **Gyermekevédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedések** (védelembe vétel, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzet megállapítása, családba fogadás, ideiglenes hatályú elhelyezés, nevelésbe vétel, nevelési felügyelet)

- **A bíróság által javítóintézeti nevelésre utalt, illetve előzetes letartóztatásba helyezett fiatalok javítóintézeti ellátása.**

A gyermekvédelem és a gyámügyi igazgatás egymással szorosan összefüggő fogalmak, közöttük a gyermekvédelmi feladatokat a települési önkormányzat, illetve az állam látja el.

A gyámügyi igazgatás körébe tartozó hatósági intézkedések meghozatala a gyámhatóság hatáskörébe tartozik.

Az ágazati irányítást és a szakmai felügyeletet a miniszter látja el.

A gyermekek védelme helyi ellátórendszerének kiépítése és működtetése, a területen lakó gyermekek ellátásának megszervezése a települési önkormányzat feladata.

Kunhegyes Város Önkormányzata 2016. január 01-től járási szinten látja el a gyermekjóléti központ feladatait, Család- és Gyermekjóléti Központ néven.

A gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó feladatot látnak el -a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítése, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése és megszüntetése érdekében-a törvényben meghatározott alaptevékenység keretében:

- az egészségügyi szolgáltatást nyújtók, így különösen a védőnői szolgálat, a háziorvos, a házi gyermekorvos,
- a személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatók
- a köznevelési intézmények,
- a rendőrség,
- az ügyészség,
- a bíróság,
- a pártfogó felügyelői szolgálat,
- az áldozatsegítés és a kárenyhítés feladatait ellátó szervezetek,
- a menekülteket befogadó állomás, a menekültek átmeneti szállása,
- egyesületek, alapítványok és egyházi jogi személyek
- a munkaügyi hatóság,
- a javítóintézet,-a gyermekjogi képviselő,-a gyermekvédelmi és gyámügyi feladatkörében eljáró fővárosi és megyei kormányhivatal

Ezen intézmények és személyek kötelesek jelzéssel élni a gyermek veszélyeztetettsége esetén a gyermekjóléti szolgáltatást nyújtó szolgáltatónál, hatósági eljárást kezdeményezni a gyermek bántalmazása, illetve súlyos elhanyagolása vagy egyéb más, súlyos veszélyeztető ok fennállása, továbbá a gyermek önmaga által előidézett súlyos veszélyeztető magatartása esetén.

Ilyen jelzéssel és kezdeményezéssel bármely állampolgár és gyermekek érdekeit képviselő társadalmi szervezet is élhet.

A gyermekjóléti szolgáltatást nyújtó szolgáltató és a gyámhatóság a gyermek bántalmazása, elhanyagolása miatt jelzést vagy kezdeményezést tevő intézmény, személy adatait erre irányuló külön kérelem nélkül zártan kezeli.

1. A település demográfiai mutatói, különös tekintettel a 0-18 éves korosztály adataira.

Kunhegyes város az Észak-Alföldi régióban, Jász-Nagykun-Szolnok megyében, a Kunhegyesi járás székhelye. Terület: 148,93 km². 2020-ban belföldi állandó odavándorlások száma 135 fő, belföldi állandó elvándorlások száma 189 fő, belföldi elvándorlások száma (állandó és ideiglenes vándorlás együtt) 457 fő, belföldi odavándorlások száma (állandó és ideiglenes vándorlás együtt) 367 fő, elveszületések közül férfi 30 fő, elveszületések száma 71 fő, halálozások közül férfi 70 fő, halálozások száma 135 fő. Házasságkötések száma 79 eset, terhesség megszakítások száma 30 eset, válások száma 16 eset.

Demográfia

- Állandó népesség 2020. december 31-én. 7621 fő

Állandó népesség; férfiak összesen (dec. 31.), 2020 (fő)	3749,
Állandó népesség; nők összesen (dec. 31.), 2020 (fő)	3872,
Állandó népesség; 0-14 éves férfiak (dec. 31.), 2020 (fő)	551,
Állandó népesség; 0-14 éves nők (dec. 31.), 2020 (fő)	524,
Állandó népesség; 0-2 évesek (dec. 31.), 2020 (fő)	210,
Állandó népesség; 14 évesek (dec. 31.), 2020 (fő)	86,
Állandó népesség; 15-17 éves férfiak (dec. 31.), 2020 (fő)	95,
Állandó népesség; 15-17 éves nők (dec. 31.), 2020 (fő)	111,
Állandó népesség; 15-17 évesek (dec. 31.), 2020 (fő)	206,
Állandó népesség; 15-63 éves férfiak (dec. 31.), 2020 (fő)	2552,
Állandó népesség; 15-63 éves nők (dec. 31.), 2020 (fő)	2399,
Állandó népesség; 18 éves férfiak (dec. 31.), 2020 (fő)	35,
Állandó népesség; 18 éves nők (dec. 31.), 2020 (fő)	41,
Állandó népesség; 18-54 éves nők (dec. 31.), 2020 (fő)	1800,
Állandó népesség; 18-59 éves férfiak (dec. 31.), 2020 (fő)	2281,
Állandó népesség; 18-59 évesek (dec. 31.), 2020 (fő)	4350,
Állandó népesség; 19 éves férfiak (dec. 31.), 2020 (fő)	37,
Állandó népesség; 19 éves nők (dec. 31.), 2020 (fő)	39,
Állandó népesség; 20-29 éves férfiak (dec. 31.), 2020 (fő)	520,
Állandó népesség; 20-29 éves nők (dec. 31.), 2020 (fő)	458,
Állandó népesség; 3 évesek (dec. 31.), 2020 (fő)	63,
Állandó népesség; 30-39 éves férfiak (dec. 31.), 2020 (fő)	566,
Állandó népesség; 30-39 éves nők (dec. 31.), 2020 (fő)	482,
Állandó népesség; 3-5 évesek (dec. 31.), 2020 (fő)	213,
Állandó népesség; 40-49 éves férfiak (dec. 31.), 2020 (fő)	612,
Állandó népesség; 40-49 éves nők (dec. 31.), 2020 (fő)	520,
Állandó népesség; 50-59 éves férfiak (dec. 31.), 2020 (fő)	511,
Állandó népesség; 50-59 éves nők (dec. 31.), 2020 (fő)	529,
Állandó népesség; 55-X éves nők (dec. 31.), 2020 (fő)	1437,
Állandó népesség; 6 évesek (dec. 31.), 2020 (fő)	89,
Állandó népesség; 60-X éves férfiak (dec. 31.), 2020 (fő)	822,
Állandó népesség; 60-X évesek (dec. 31.), 2020 (fő)	1990,
Állandó népesség; 60-64 éves férfiak (dec. 31.), 2020 (fő)	241,
Állandó népesség; 60-64 éves nők (dec. 31.), 2020 (fő)	284,

Állandó népesség; 6-13 évesek (dec. 31.), 2020 (fő)	566,
Állandó népesség; 65-X éves férfiak (dec. 31.), 2020 (fő)	581,
Állandó népesség; 65-X éves nők (dec. 31.), 2020 (fő)	884,
Állandó népesség; 7 évesek (dec. 31.), 2020 (fő)	75,

Forrás:(TeIR)|KSH-TSTAR

Az állandó népesség számát úgy értelmezzük, mint a bejelentett állandó népességet.

Tehát az adott területen bejelentett lakóhellyel (állandó lakással) rendelkező személyek tartoznak a bejelentett állandó népesség körébe, függetlenül attól, hogy van-e máshol bejelentett tartózkodási helyük (ideiglenes lakásuk), vagy hogy az összeírás eszmei időpontjában jelen voltak-e.

Az adatok, illetve statisztikai mutatók segítségével a város lakosságának demográfiai adatai válnak ismertté.

2. Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeni ellátások biztosítása

Az értékelésben feltüntetett adatok, illetve a szolgáltatást nyújtó intézmények összefoglalói áttekintést nyújtanak Kunhegyes város gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról, amely alapján megállapítható, hogy az Önkormányzat kialakította azokat az ellátási formákat, amelyeket a Gyvt. meghatároz.

A pénzbeli és természetbeni ellátásokra vonatkozó adatok a Polgármesteri Hivatal szociális nyilvántartása alapján kerültek a tájékoztatóba.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma, kérelmezőkre vonatkozó általánosítható adatok, elutasítások száma, főbb okai, önkormányzatot terhelő kiadás nagysága

A pénzbeli és természetbeni ellátásokat, azok igénybevételének módját, illetve a jogosultsági feltételeket a Gyvt. rendelkezéseinek megfelelően az önkormányzat helyi rendeletben szabályozta. E szabályokat a gyermekek védelméről és a pénzbeli és természetbeni gyermekvédelmi ellátásokról szóló 12/2021. (VII. 23.) önkormányzati rendelet tartalmazza. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságról szóló döntés előkészítését a Polgármesteri Hivatal Titkársági és Hatósági Osztályán a szociális és gyermekvédelmi ügyintéző végzi.

Önkormányzatunk jogszabályból eredő feladatainak ellátására az alábbiak szerint tesz eleget.

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény

A Gyvt. 1997. évi hatályba lépése óta ez a támogatás többször módosult. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény természetbeni ellátás, amelyhez számos, egyrészt a Gyvt.-ben, másrészt egyéb jogszabályokban meghatározott kedvezmény társul. A 2021. évben hatályban lévő Gyvt. szerint rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult az a gyermek, akinek az őt gondozó családban az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének a 145 %-át.

Amennyiben

- ha a gyermeket egyedülálló szülő, illetve más törvényes képviselőgondozza, vagy
- ha a gyermek tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos, vagy
- ha a nagykorúvá vált gyermek megfelel a 20. § (2) bekezdésében foglalt feltételeknek, az öregségi nyugdíj legkisebb összegének 135%-át, feltéve, hogy a vagyoni helyzet vizsgálata során az egy főre jutó vagyon értéke nem haladja meg külön-külön vagy együttesen a Gyvt.-ben meghatározott értéket.

2021. december 31-én erre a kedvezményre jogosultak ellátotti köre főként azokból kerül ki, akiknek családjában az egy főre jutó jövedelme az öregségi nyugdíj legkisebb összegének fele – 14.250 Ft – és az öregségi nyugdíj legkisebb összege – 28.500 Ft – között volt.

Akinek a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága fennáll augusztus 1-jén, illetve november 1-jén, ebben a két hónapban a települési önkormányzat jegyzője pénzbeli támogatást nyújt fogyasztásra kész étel, ruházat, valamint tanszer vásárlására, alkalmanként 6000 Ft a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülőknek, 6500 Ft a hátrányos és halmozottan hátrányos gyermekeknek.

A **rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény** által a gyermek olyan kedvezményekhez jut, mint a tankönyvtámogatás, étkezési kedvezmény, kollégiumi térítési díjkedvezmény.

Több év óta figyelemmel kísérik a rendszeres jellegű gyermektámogatások változását.

A 2021. év során ez a kedvezmény 308 (előző évben:305) családnak lett megállapítva, ebből egyedülállóként 149 (előző évben 148) fő lett jogosult az ellátásra. A tárgyévben 474 (előző évben 547) gyermek részesült így rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben, mely az ellátottak közül 2021-ben 223 (előző évben 289) fő hátrányos helyzetű, és 131 (előző évben 97) fő halmozottan hátrányos helyzetű gyermek jogosultságát jelentette a településen.

A statisztika 2021. december 31-i állapot szerinti adatai alapján megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény (Gyvt. 19.§ (1) bekezdés, 20.§ (2) bekezdés) esetében az ellátottak számának változása úgy alakult, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapítását kérők száma 308 család volt, ebből 1 (előző évben 1) fő kérelemre került elutasításra, jellemzően a jogszabályban előírt egy főre eső jövedelem miatt. 2021. évben 474 gyermek részére került megállapításra a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság, 33 fő (előző évben 55) saját jogán vette igénybe a kedvezményt.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságról elmondható, hogy az összes támogatást figyelembe véve a legtöbben ebben a támogatási formában részesülnek.

Összességében támogatásként 7.509.000,- Ft (előző évben 7.270.000) értékű forint került kiadásra a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermeke(ke)t nevelő családok számára.

Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet

Hátrányos helyzet

A Gyvt. 2013.09.01. napjától hatályba lépett módosítása alapján a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet fennállásának megállapítása a települési önkormányzat jegyzőjének

hatásköre, a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedések közé tartozik. A Gyvt. 67/A. § (1) bekezdése szerint hátrányos helyzetű az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll:

a) a szülő vagy a családba fogadó gyám alacsony iskolai végzettsége, ha a gyermeket együtt nevelő mindkét szülőről, a gyermeket egyedül nevelő szülőről vagy a családba fogadó gyámról - önkéntes nyilatkozata alapján megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik,

b) a szülő vagy a családba fogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága, ha a gyermeket nevelő szülők bármelyikéről vagy a családba fogadó gyámról megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor az Szt. 33. §-a szerinti aktív korúak ellátására jogosult vagy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként nyilvántartott személy,

c) a gyermek elégtelen lakókörnyezete, illetve lakáskörülményei, ha megállapítható, hogy a gyermek a településre vonatkozó integrált városfejlesztési stratégiában szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben vagy félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéséhez szükséges feltételek.

Halmazottan hátrányos helyzet

A Gyvt. 67/A. § (2) bekezdése szerint halmazottan hátrányos helyzetű:

a) az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az (1) bekezdés a)-c) pontjaiban meghatározott körülmények közül legalább kettő fennáll,

b) a nevelésbe vett gyermek,

c) az utógondozói ellátásban részesülő és tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt.

Hátrányos, illetve halmazottan hátrányos helyzet megállapítása 2021.01.01. napjától 209 (előző évben 197) ügyben, 354 (előző évben 386) gyermek esetében történt megállapításra, ebből hátrányos helyzetű gyermekek száma 223 (előző évben 289) fő illetve a halmazottan hátrányos gyermekek száma 131 (előző évben 97) fő. A jogszabályban meghatározott körülmények közül a legtöbb ügyben a szülők alacsony iskolai végzettsége és alacsony foglalkoztatottsága miatt került megállapítás.

Az önkormányzatot terhelő kiadások a pénzügyi támogatások esetében

A 2021. évi támogatásokra 7.509 eFt lett kifizetve, 2020. évben pedig 7.725 eFt, amely az alábbiak szerint oszlott meg:

rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény   7.509 eFt

Összesen   7.509 eFt

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők számára 2021. augusztus és november hónapban egyszeri pénzbeli támogatás 100 %-át a központi költségvetés megtérítette.

Egyéb, a Gyvt.-ben nem szabályozott pénzbeli vagy természetbeni juttatásokra vonatkozó adatok.

Egyéb, a Gyvt.-ben nem szabályozott pénzbeli vagy természetbeni támogatásokat az önkormányzat nem határozott meg, így a fentiekén túl más kiadások nem terhelik a város költségvetését.

Gyermekétkeztetés megoldásának módjai, kedvezményben részesülőkre vonatkozó statisztikai adatok.

A gyermekétkeztetés módjai, kedvezményben részesülők

A gyermekétkeztetésből adódó feladatokat Kunhegyes Város Önkormányzata a saját fenntartásában üzemeltetett főzőkonyhákkal látja el.

A tízórait és uzsonnát minden gyermek saját iskolájában, óvodájában kapja meg és fogyasztja el.

A tagóvodák saját tálaló konyhával rendelkeznek, tálaló konyha található a Kunhegyesi Általános Iskola 5340 Kunhegyes, Dózsa György út 38. szám alatti székhelyén.

Kunhegyesen minden nevelési, oktatási intézményben megoldott a gyermekek étkeztetése.

A Gyvt. 2021. decemberében hatályos normaszövege szerint:

Ingyenes és kedvezményes intézményi gyermekétkeztetés *

21/B. § (1) Az intézményi gyermekétkeztetést ingyenesen kell biztosítani

a) a bölcsődében, mini bölcsődében nyújtott bölcsődei ellátásban vagy óvodai nevelésben részesülő gyermek számára, ha

aa) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül,

ab) tartósan beteg vagy fogyatékos, vagy olyan családban él, amelyben tartósan beteg vagy fogyatékos gyermeket nevelnek,

ac) olyan családban él, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek,

ad) olyan családban él, amelyben a szülő nyilatkozata alapján az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér személyi jövedelemadóval és társadalombiztosítási járulékkal csökkentett összegének 130%-át vagy

ae) nevelésbe vették;

b) az 1–8. évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha

ba) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül, vagy

bb) nevelésbe vették;

c) azon a) és b) pont szerinti életkorú, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek számára, akit fogyatékos gyermekek számára nappali ellátást nyújtó, az Szt. hatálya alá tartozó fogyatékosok nappali intézményében helyeztek el;

d) az 1–8. évfolyamon felül nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha

da) nevelésbe vették, vagy

db) utógondozói ellátásban részesül.

(2) Az intézményi gyermekétkeztetést az intézményi térítési díj 50%-os normatív kedvezményével kell biztosítani

- a) az 1–8. évfolyamon felül nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül;
  - b) az 1–8. és az azon felüli évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha olyan családban él, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek, feltéve, hogy az (1) bekezdés *b)* pont *ba)* alpontja alapján a tanuló nem részesül ingyenes intézményi gyermekétkeztetésben;
  - c) az (1) bekezdés *a)*, *b)* és *d)* pontja szerinti életkorú, tartósan beteg vagy fogyatékos gyermek számára, feltéve, hogy az (1) bekezdés alapján a gyermek nem részesül ingyenes intézményi gyermekétkeztetésben.
- (3) Az (1) bekezdés *a)* pont *ac)* alpontja és (2) bekezdés *b)* pontja szerinti ingyenes vagy kedvezményes intézményi gyermekétkeztetés biztosításához közös háztartásban élőként kell figyelembe venni
- a) a tizenhét éven aluli,
  - b) a huszonöt évesnél fiatalabb, köznevelési intézményben vagy szakképző intézményben nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő, a nappali oktatás munkarendje szerint szervezett felnőttoktatásban, illetve szakképzésben részt vevő vagy felsőoktatási intézményben nappali képzésben tanuló, és
  - c) életkortól függetlenül a tartósan beteg vagy súlyos fogyatékos gyermeket, kivéve a nevelőszülőnél ideiglenes hatállyal elhelyezett gyermeket, valamint a nevelőszülőnél elhelyezett nevelésbe vett gyermeket és utógondozói ellátásban részesülő fiatal felnőttet.
- (4) Az (1) bekezdés *a)* pont *ad)* alpontjában meghatározott összeg számításánál – a kérelem benyújtásának időpontjában – közös háztartásban élő családtagként kell figyelembe venni az egy lakásban együtt lakó, ott bejelentett lakóhellyel vagy tartózkodási hellyel rendelkező
- a) szülőt, a szülő házastársát vagy élettársát,
  - b) a (3) bekezdés szerinti gyermeket,
  - c) az *a)* és *b)* pontba nem tartozó, a [Ptk.](#) családjogra irányadó szabályai alapján a szülő vagy házastársa által eltartott rokont.
- (5) A családbafogadó gyám a saját és a gyámsága alatt álló gyermek tekintetében is kérheti az ingyenes vagy kedvezményes intézményi gyermekétkeztetésre való jogosultság megállapítását, ha az (1) vagy (2) bekezdésben meghatározott feltételek valamelyik gyermek tekintetében fennállnak. Az (1) bekezdés *a)* pont *ac)* alpontja és a (2) bekezdés *b)* pontja szerinti esetben a családbafogadó gyám saját gyermekeinek és a gyámsága alatt álló gyermekeknek a számát össze kell adni. A (4) bekezdés alkalmazásában szülő alatt a családbafogadó gyámot is érteni kell.
- (6) Az ingyenes vagy kedvezményes intézményi gyermekétkeztetés gyermekenként csak egy jogcímen vehető igénybe.
- (7) Ha a szakképzési munkaszerződés alapján duális képzőhelyen folytatott szakirányú oktatásban részt vevő személy már jogosult ingyenes vagy kedvezményes étkeztetésre, ugyanazon étkeztetés tekintetében az (1) és (2) bekezdés szerinti ingyenes és kedvezményes intézményi gyermekétkeztetést nem veheti igénybe.
- (8) A nevelőszülőnél, gyermekotthonban vagy más bentlakásos intézményben ideiglenes hatállyal elhelyezett gyermek és a tanulói jogviszonyban nem álló, illetve nem nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő utógondozói ellátásban részesülő fiatal felnőtt nem jogosult ingyenes és kedvezményes intézményi gyermekétkeztetésre.
- (9) Az ingyenes és kedvezményes intézményi gyermekétkeztetést a tanuló után a nappali rendszerű oktatásban való részvétele befejezéséig kell biztosítani.

Szünidei gyermekétkeztetés *

21/C. § (1) A települési önkormányzat a szünidei gyermekétkeztetés keretében a szülő, törvényes képviselő kérelmére a déli meleg főétkeztést

a) a hátrányos helyzetű gyermek és a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek részére ingyenesen biztosítja, és

b) az a) pontban foglalt gyermekeken kívül további gyermekek, így különösen a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek részére ingyenesen biztosíthatja.

(2) A települési önkormányzat a szünidei gyermekétkeztetést az (1) bekezdés a) pontja szerinti esetben

a) a bölcsődében, mini bölcsődében bölcsődei ellátásban, óvodai nevelésben részesülő gyermekek számára a bölcsődei ellátást nyújtó intézmény és az óvoda zárva tartásának időtartama alatt valamennyi munkanapon,

b) az a) pont alá nem tartozó gyermekek számára

ba) a nyári szünetben legalább 43 munkanapon, legfeljebb a nyári szünet időtartamára eső valamennyi munkanapon,

bb) az őszi, téli és tavaszi szünetben a tanév rendjéhez igazodóan szünetenként az adott tanítási szünet időtartamára eső valamennyi munkanapon

köteles megszervezni, és ennek keretén belül a szülő, törvényes képviselő kérelmének megfelelő időtartamban az adott gyermek részére biztosítani.

3. Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások bemutatása

Gyermekjóléti szolgáltatás biztosításának módja, működésének tapasztalata (alapellátásban részesülők száma, gyermekek veszélyeztetettségének okai, válsághelyzetben levő várandós anyák gondozása, családjából kiemelt gyermek szüleinek gondozása, jelzőrendszer tagjaival való együttműködés tapasztalatai),

A törvényi változásoknak megfelelően - 2016. január 1. napjától - a családsegítés csak gyermekjóléti szolgáltatással integráltan, egy szervezeti és szakmai egységben működhet. Ennek megfelelően:

- Kunhegyes Város Önkormányzata feladatkörébe a települési szintű minimumszolgáltatások és általános segítő feladatok biztosítása Család-és Gyermekjóléti Szolgálat keretében,
- Járási szinten a Család-és Gyermekjóléti Központ keretében biztosított a járás lakosainak ellátása, mely feladatok a hatóságilag érintett esetekkel kapcsolatos tevékenységek, valamint a speciális szolgáltatások biztosítása (pl. pszichológiai szolgáltatás, jogi segítségnyújtás, kapcsolatügyelet, készenléti szolgálat).

Az ellátórendszeren belüli feladatmegosztás fokozott együttműködés kialakítását követeli meg a szolgálatok és a központ munkatársai között. A hatékony együttműködés érdekében rendszeres kapcsolatot tartanak a Központ szakmai vezetőjével és az esettanácsokkal, továbbá rendszeresen részt vesznek a Központ által szervezett esettanácsokon.

A Család- és Gyermekjóléti Központ, a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat tevékenységének részletes beszámolója az előterjesztés mellékletét képezi.

Gyermekek napközbeni ellátásának, gyermekek átmeneti gondozásának biztosítása, ezen ellátások igénybevétele, s az ezzel összefüggő tapasztalatok.

A személyes gondoskodást nyújtó ellátásokat részletesen a Gyvt., továbbá a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV.30.) NM rendelet szabályozza.

Városunkban a gyermekjóléti alapellátásoknak megfelelő intézményrendszer a jogszabályoknak megfelelően épül fel.

Kunhegyes Város Önkormányzata a gyermekjóléti alapellátások közül a 2021. évben:

- gyermekjóléti szolgáltatást,
- a gyermekek napközbeni ellátását
  - Bölcsőde,
  - Óvoda,
  - Iskolai napközi Otthon,

biztosította.

A fenti feladatok ellátásának szervezése az alábbi formában történik:

1. Kunhegyesi Mikro-térségi Szociális Intézmény

- Család- és Gyermekjóléti Szolgálat
- Család- és Gyermekjóléti Központ

2. Kunhegyes Városi Önkormányzat

- Bölcsőde
- Óvoda

3. Kunhegyesi Általános Iskola (állami fenntartásban és működtetésben, önkormányzati tulajdonú épületben.)

- Iskolai napközi otthon

A Kunhegyesi Református Egyházközség fenntartásában működő Kunhegyesi Református Általános Iskola, Óvoda és Családi Bölcsődei Hálózat is a beszámolási időszakban a fenti feladatok ellátásának szervezésében az Önkormányzattal kötött közoktatási megállapodásnak megfelelően biztosította a jogszabályokban előírt személyes gondoskodást nyújtó ellátásokat, és köznevelési intézményként biztosítja a gyermekékeztetésben, az ingyenes iskolai tankönyvellátásban előírt kedvezményeket a jogosultak részére.

4. A felügyeleti szervek által gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések tapasztalatainak, továbbá a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet végzők működését engedélyező hatóság ellenőrzésének alkalmával tett megállapítások bemutatása

A rendelkezésre álló adatok szerint az Önkormányzat és intézményeinél gyámhatósági, gyermekvédelmi területen 2021. évben volt felügyeleti szervek által ellenőrzés. Hatósági ellenőrzésre került sor a Bölcsődében a Kunhegyes, Kossuth Lajos utca 58-60. szám alatti ideiglenes telephelyen. 2021. decemberében a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Gyámhivatal Szociális és Gyámügyi Osztálya hatósági ellenőrzést tartott. A dokumentációban feltárt hiányosságokat a kijelölt határidőben pótolták.

A Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal Hatósági Főosztály Törvényességi Felügyeleti Osztálya törvényességi felhívással élt Kunhegyes Város Önkormányzatának a gyermekek védelméről és a pénzbeli és természetbeni gyermekvédelmi ellátásokról szóló

30/2007.(XII.14.) önkormányzati rendelete ellen. A Képviselőtestület erre megalkotta a 12/2021. (VII. 23.) önkormányzati rendeletét, melynek elfogadásával a törvényességi felügyeleti eljárás eredményesen lezárult.

5. Jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározása a Gyvt. előírásai alapján (milyen ellátásokra és intézményekre lenne szükség a problémák hatékonyabb kezelése érdekében, gyermekvédelmi prevenciók elképzelések).

A Kunhegyesi Mikro-térségi Szociális Intézmény beszámolójában részletesen tájékoztat az intézmény munkájáról, kiemelve mindazokat a feladatokat, melyek megoldásra várnak, hogy minél teljesebb szolgáltatással tudjanak ügyfeleik rendelkezésére állni.

2022. évben is nagy figyelmet kell fordítani a hátrányos helyzetű, látókörünkbe került családok támogatására. Sűrű és rendszeres családlátogatás, környezettanulmány készítése elengedhetetlenül fontos. Az önkormányzat a jövőben is törekszik arra, hogy fennmaradjon az együttműködés, a jó kapcsolat a jelzőrendszer tagjaival.

Nagyon fontos a folyamatos kommunikáció, hiszen így kerülnek napvilágra az apróbb esetek is, amelyeket még időben fel lehet ismerni, hogy ne fejlődjenek nagy problémává.

A célok között megemlíthető az intézmények és a jelzőrendszer tagjai közötti szakmai munka, esetmegbeszélések és a szakmai megbeszélések számának növelése. Ez természetesen függ a covid-helyzettől is, de ahogy visszatér az élet a rendes kerékvágásba és újra előnyben lehet részesíteni a — ezen a területen kiemelkedően fontos — személyes találkozásokat, szemléket.

6. A bűnmegelőzési program főbb pontjainak bemutatása (amennyiben a településen készült ilyen program), valamint a gyermekkorú és a fiatalkorú bűnelkövetők számának az általuk elkövetett bűncselekmények számának, a bűnelkövetés okainak bemutatása.

Bűnmegelőzési program városunkban ez idáig nem készült. Az áldozattá válás elkerülését célzó programok, ismertetőik lakóközönséggel való megismertetésében Önkormányzatunk partneri viszonyt ápol a Rendőrséggel, prevenciók jellegű figyelemfelhívásokat, közérdekű információkat teszünk közzé. Leggyakoribb formája a Kunhegyesi Híradó c. időszaki lapban közzétett írások. A rendőrségi felhívások gyakorta közölnek a fiatalkorúak sérelmére elkövetett bűncselekmények megelőzésére figyelemfelhívásokat.

A Karcagi Rendőrkapitányság Kunhegyesi Rendőrőrsé végezte meghatározott feladatait az illetékességi területén az értékelt időszakban. A Rendőrőrs munkatársai eredményes együttműködést folytattak a helyi jelzőrendszer tagjaival, akikkel legalább negyedévente találkoznak szakmaközi megbeszéléseken.

Gyermekkorú és fiatalkorú bűnelkövetőkről az Önkormányzat információval nem rendelkezik. 2021. évben is a gyermek, illetve fiatalkorúakkal kapcsolatos ügyekben a Rendőrőrs hatáskörébe utalt feladatokat a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvényben foglaltak alapján hajtotta végre.

7. A települési önkormányzat és a civil szervezetek közötti együttműködés keretében milyen feladatok, szolgáltatások ellátásában vesznek részt civil szervezetek (alapellátás, szakellátás, szabadidős programok, dropprevenció stb.)

A gyermekek védelmét ellátó helyi önkormányzatnak kiemelt feladata a gyermekek mindenekfelett álló érdekeinek figyelembe vétele, a törvényben elismert jogainak biztosítása, az egyenlő bánásmód követelményeinek betartása. Városunkban a civil szervezetek széles skálája működik. A civil szervezetek jó színterei a fiatalok önkéntes munkavégzésének.

Önkormányzatunk a civilek munkáját elismeri. A Kunhegyesi Mikro-térségi Szociális Intézmény munkatársaival szoros együttműködésben valósul meg az Önkormányzat és a civil szféra találkozása a gyermekjóléti-, és gyermekvédelmi rendszerben.

A jövőbeni tervek között szerepel annak a lehetőségét megvizsgálni, hogy hogyan lehetne **szorosabbra fűzni a civil szervezetek és a Család-és Gyermekjóléti Szolgálat kapcsolatát.**

Tisztelt Képviselőtestület!

A beszámoló szinte csak töredékét tartalmazza annak, amelyet az önkormányzat és annak intézményei, valamint civil szervezetek, személyek és az egyházak tesznek gyermekeink védelme érdekében. Köszönettel tartozunk valamennyi hivatása, de leginkább a gyermekek iránt elkötelezett, segítő szándékú embernek, akik ebben a munkában részt vettek.

Kunhegyes, 2022. május 25.

Szabó András
polgármester

.....
Előkészítette: Bartha Ferenc jegyző

KUNHEGYES VÁROS ÓVODAI INTÉZMÉNY,
BÖLCSŐDE ÉS KONYHA
5340. KUNHEGYES, ARANY JÁNOS U. 26/A.

_____/2021.

BARTA FERENC
KUNHEGYES VÁROS JEGYZŐJE
5340. KUNHEGYES, SZABADSÁG TÉR 1.

Bölcsődei beszámoló.

A Bölcsőde 2021 január 1.-től március 18.-ig 20 férőhellyel működött., 2021. március 18.-tól új telephelyen, 12 kisgyermeket láttunk el. Az év folyamán a bölcsőde 230 nyitvatartási nappal működött. 2021-ben az egész évben beíratott gyermekek száma 22 fő. Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű, védelembe vett gyermek nem volt.

A Család- és Gyermekjóléti szolgálat családsegítőjével jó kapcsolatunk van, az együttműködés probléma mentes, jelzés részünkről nem történt.

A Bölcsődei Házirendet a szülők betartják. Intézményünkben Érdekképviselői Fórum működik, mely a gyermekek jogait hivatott védeni. Tagjai szülői részről 2 fő, az intézmény részéről 1 fő, fenntartói részről 1 fő. Érdemi munkájukra eddig nem volt szükség.

2020. decemberben a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Gyámhivatal Szociális és Gyámügyi Osztálya hatósági ellenőrzést tartott. A dokumentációban feltárt hiányosságokat a kijelölt határidőn belül pótoltuk.

Kunhegyes, 2022. május 25.

Németh Pálné
szakmai vezető

Beszámoló a Kunhegyesi Mikro-térségi Szociális Intézmény 2021. évi munkájáról

A 2021-es év épp úgy, mint a 2020-as év a COVID jegyében telt el, annyi könnyebbésséggel, hogy már a vonatkozó EMMI rendeletek az alapellátásra is kitértek, nem csak a bentlakásos szociális intézményekre, így volt útmutatónk minden szolgáltatási elemre. A járvány időszakában a tapasztalatok birtokában szakemberek már rutinosan kezelték a problémás helyzeteket, a kezdeti bizonytalanság nem hátráltatta a munkánkat. A dolgozóink számára minden szükséges védőfelszerelés rendelkezésünkre állt, a fertőtlenítő szerekkel együtt.

A **Család- és Gyermekjóléti Központ** az 1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról, valamint az 1997. évi XXXI. a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény értelmében szolgáltatási, szervezési és gondozási feladatot lát el.

Az 1993. évi III. Szt. értelmében a **családsegítés** a szociális vagy mentálhigiénés problémák, illetve egyéb krízishelyzet miatt segítségre szoruló személyek, családok számára az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, a krízishelyzet megszüntetése, valamint az életvezetési képesség megőrzése céljából nyújtott szolgáltatás.

A családsegítő szolgáltatás célja, hogy az egyén, valamint a család működésében javulást érjen el, hogy az egyén saját erejéből legyen képes az élet kihívásainak megfelelni és problémáit önállóan megoldani.

Az 1997. évi XXXI. törvény a **gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról** alapelveként fogalmazza meg a gyermekek családban történő nevelését, ennek elősegítését, vagy a családba történő visszahelyezést. A Család- és Gyermekjóléti Központ által biztosított gyermekjóléti alapellátás, szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi, érzelmi, értelmi és erkölcsi egészségének, fejlődésének, jólétének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését, valamint a szociális válsághelyzetben lévő várandós anya támogatását, a jelzőrendszer működtetését.

Az eredményes intézményi munkavégzéshez a szükséges munkaerő létszám rendelkezésre állt a 2021-es évben, de változások történtek a Központban dolgozó szakemberek személyében, illetve a munkakörökben. 1 esetmenedzser más munkakörbe kérte áthelyezését hivatkozva a rendkívül nehéz és megterhelő esetmenedzseri munkára. Sikerült a távozó esetmenedzser helyét betölteni szakképzett dolgozóval.

A szakmai munkánk színvonalának, profizmusának megőrzése, kompetenciáink fejlesztése, a fokozott pszichoszociális megterhelés okozta kiégés megelőzése érdekében hangsúlyosnak tartjuk a szupervízió lehetőségének folytonosságát, valamint az egyéni szupervíziós lehetőség megteremtését. Ezt eddig a pályázat biztosította, de a jövőben ez már anyagi megterhelést jelent majd az intézménynek.

A kunhegyesi járás minden településére kijártak a tanácsadó és esetmenedzser kollégák segítve a települések munkáját. A Központnak ezt a feladatot a járásban törvény szerint kötelező ellátni. A Hatósági és Gyámhivatallal a kapcsolatunk együttműködő, eredményes. A feladatokat közösen láttuk, látjuk el a Máltával és a Járási Hivatallal együtt. Itt kell megjegyezni, hogy az ország egyik legveszélyeztetettebb járása a Kunhegyesi Járás, ahol 2 településen, Tiszabőn és Tiszaburán nagyon nehéz ellátni a feladatot mivel az alapellátáshoz helyileg nincs elég szakember. Ezért a feladatokat átadják a Központnak, az esetmenedzsereknek. Ez az oka annak, hogy a betöltetlen álláshelyekre nincs elég jelentkező, nem vonzó ez a munka senkinek sem.

Intézményünkben 8 alkalommal volt régiós, megyei és járási módszertani szakmai nap, továbbképzés, ahol sikeresen helytálltunk, fogadtuk a szakembereket és előadásokkal, tréningekkel segítettük a vendég szakembereket.

2021-ben is folyamatosan érkeztek a jelzések, hatósági (gyámhatósági, rendőrségi, bírósági, ügyészségi stb.) megkeresések, lakossági bejelentések, kórházi megkeresések, valamint önkéntes megkeresések, segítségkérések.

Nagyon sok munkahely szűnt meg, ezért sokaknak a megélhetéssel együtt a lakhatásuk is veszélybe került a járvány alatt. Nem tudták fizetni számláikat, rezsiköltségeiket, hiteleiket.

Problémát jelentett azok számára segítséget nyújtani, akiknek idős, vagy súlyosan beteg, napi ellátásra és folyamatos felügyeletre szoruló hozzátartozóját adták haza a kórházakból. Ezen jelzésekre mindig személyesen kerestük fel a családot, és próbáltunk segítséget nyújtani.

Szintén sok jelzés érkezett az online tanulás kihívásaival nehezen megküzdő családokról, tanulókról. Itt is többféle nehézségről számolhatunk be. Van, akinek az eszközhiány okozott nehézséget, van, aki munkavégzése mellett nehezen tudta kialakítani és ellenőrizni a gyermek otthoni napirendjét, tanulási rutinját, de sajnos beszámolhatunk a motiváltság teljes hiányáról is egyes esetekben. Ilyen esetekben sokat segítettek az alapellátásban dolgozók és a mentorok.

Mindezek alapján elmondható, hogy a Család- és Gyermekjóléti Központunk tevékenységi körében a 2021-es évben jelentősen megnövekedett a segítséget kérők, álláskereső, napi létfenntartási problémákkal küzdők, kórházból kiadott, idős, végstádiumos betegségben szenvedő, magatehetetlen hozzátartozója ellátására kényszerülő ügyfelek száma.

Mindezek mellett intézményünk folyamatosan közreműködött a pandémiás időszak alatt a 60 év felettiek és a rászorult idősök, betegek számára történő bevásárlásokban, étel kiszállításban, gyógyszerek kiváltásában a Gondozási Központon keresztül mindent megkaphattak az ellátottak. A helyi vállalkozók, a Polgárőrség járművel is segítette a feladat ellátást szükség esetén, melyet ezúton is megköszönünk.

Nagyon sok segítséget kaptunk a **Gyerekesély pályázati projektből** a családi mentorok és a szociális mentorok beállításával, valamint a szociális-információ nyújtó szolgáltatás elindításával, hiszen a lakossági ügyintézés ezen keresztül bonyolódott. Az átlagos forgalom Kunhegyesen havi 25-30 fő, Tiszaroffon havi 40-45 fő, Tiszagyendán havi 25-30 fő volt. Számukra szolgáltatásként nyomtatványok kitöltése, szakorvosi vizsgálatokra időpont kérés, nyugdíjazás, leszámálékolások intézése és más egyéb lakossági szükségletek kielégítése történt. A szakemberek számára online esetmegbeszélő fórumokat tartott a jelzőrendszeri tanácsadó, ha személyes jelenléttel nem lehetett megtartani. Szupervíziók, workshopok, érzékenyítő tréningek nyújtottak segítséget a szakembereknek havi rendszerességgel, ahol a résztvevők száma átlag 23 – 28 fő volt.

A nyári gyermek táborok is megtartásra kerültek a pályázat segítségével, így a dolgozó szülők gyermekeinek volt lehetőségük a gyermekeik elhelyezésére. A pályázati kereten belül működtek az Adományhelyek, ahol szükség esetén minden fontos dolog megtalálható mind a 3 településen.

Intézményünk épülete is nagy renováláson esett át, megújultak az épület falai, a homlokzattal együtt, meszelés és ablakcsere is megtörtént. Új függönyök kerültek az ablakokra. A munkavégzéshez a megfelelő körülmények biztosítva vannak.

A 2021-es évet sikeresen zártuk, a kitűzött feladatokat teljesítettük.

A továbbiakban a szakmai egységek beszámolóit csatolom, melyek részletezve bemutatják a végzett munkát.

I. Család- és Gyermekjóléti Szolgálat Kunhegyes

Készítette: Fejér Ildikó családsegítő

Feladata: ellátja a gyermekjóléti szolgáltatás gyermekvédelmi törvény 40.-40/A. §-ában, és családsegítés szociális törvény 64.§-ában meghatározott feladatait, a gyermekeket ellátó egészségügyi, valamint nevelési-oktatási intézményekkel összehangoltan szervezési, szolgáltatási és gondozási feladatokat végez. Figyelemmel kíséri a lakosság szociális, mentális helyzetét. Veszélyeztetettséget és krízishelyzetet észlelő- és jelzőrendszert működtet. Információt nyújt a szociális ellátási formákról és azok igénybevételének módjáról, valamint segítséget nyújt a szociális ügyek vitelében. Szociális, életvezetési és mentálhigiénés, pályaválasztási, munkavállalási tanácsadást nyújt. Családsegítő tevékenységet végez a családban jelentkező működési zavarok, illetve konfliktusok megoldásának elősegítése érdekében. Hátrányos helyzetű személyek, lakossági csoportok számára tanácsadás, szolgáltatás szervez. Felkérésre környezettanulmányt készít.

Család-és Gyermekjóléti Szolgálat biztosítja a család- és gyermekjóléti alapellátást. Alapszolgáltatás keretein belül gondoskodom a hozzám forduló egyének és családok megfelelő információval való ellátásával, kríziskezeléssel. A jelzőrendszer működtetése által a gyermek- és felnőttkorú egyének veszélyeztetettségének kialakulását igyekszem megelőzni, illetve a kialakult veszélyeztető tényezőket megszüntetni, a pozitív irányú változások eléréséhez hozzásegíteni a szolgáltatást igénybe vevőket. Az esetek koordinálása folyamán az ügyfeleket hozzásegítem a számukra megfelelő szolgáltatások eléréséhez (mint a Család- és Gyermekjóléti Központnál igénybe vehető speciális szolgáltatások: jogász, pszichológiai tanácsadás stb.), a pénzügyi és természetbeni juttatásokhoz. Családsegítő szociális és életvezetési tanácsot nyújt, egyéni és csoportos formában egyaránt. Feladatai között szerepel a családgondozás gyermekekkel, egyénekkkel és családokkal, a csoportmunka, a készségfejlesztés és a közösségfejlesztés is. A rászoruló egyének érdekében adományközvetítéssel is foglalkozik.

Az alapszolgáltatás nyújtásán kívül a Család- és Gyermekjóléti Központtal szorosan együttműködik a védelemben vett gyermekekkel és családjaikkal végzett segítő szakmában, a

veszélyeztetettségük megszüntetése érdekében.

Sajnos továbbra is vezető helyen szerepelnek az anyagi, megélhetési gondok. Nem csak a munkanélküli egyének, családok jelennek itt meg, de az egyedül élő nyugdíjasok, rokkantnyugdíjasok, beteg vagy fogyatékos gyermeket nevelő családok, pszichiátriai betegségben érintett családok stb. Szintén növekszik azoknak az eseteknek a száma, ahol jövedelemmel nem, vagy alig rendelkező egyedülálló személy intézményi elhelyezését kellene megoldani, mert magáról már az egészségügyi állapota miatt nem képes gondoskodni. Sajnos ezekben az esetekben sokszor falakba ütközünk, mert a térítési díjakat ezek a személyek nem tudják fizetni, így – támogató híján – az elhelyezésük nem megoldható.

Szakmai munkát nagyban segíti az, hogy a települési önkormányzattal, oktatási és nevelési intézményekkel, jelzőrendszeri tagokkal a Család- és Gyermekjóléti Központ esetmenedzsereivel jó kapcsolatot ápolok. A rendszeres esetmegbeszélésekkel és a folyamatos interprofesszionális együttműködéssel közösen tudjuk segíteni a nehéz helyzetbe került családok élethelyzetének javulását. Az információáramlás rendszeres a szakemberek között, amely szintén az egyre hatékonyabb kríziskezelést, illetve prevenciót tesz lehetővé.

Alapellátás keretében gondozott gyermekek 2021. évben:

- 51 gyermek, 28 család, ebből évközben megszüntetésre került 13 gyermek összesen: 45 gyermeket gondozott a szolgálat, amely 29 családot takar.

Védelembe vett gyermekek gondozása 2021. évben:

- 33 gyermek, 23 család.

Adatok, elemzés: A 2021-es évben a család- és gyermekjóléti szolgálatnál **341 fő** ügyfél fordult meg. Közülük **84 fő** esetében került sor együttműködési megállapodás megkötésére. Az intézmény éves forgalma (a két szolgáltatás egységesen nézve) **425 fő**, ez a szám a forgalmi napló adatait mutatja, ennyi alkalommal találkoztunk ügyféllel.

A törvényi változások értelmében azon ügyfeleinket, akik problémájának megoldása nem igényel havi háromszori találkozást „Egyszeri alkalommal történő tájékoztatással, segítségnyújtással” segítjük. Így a korábbi években gondozásban lévő ügyfeleink segítése jelentős százalékban egyszeri találkozásokkal történő adminisztrációs formában folytatódott 2020. évben. Egyszeri alkalommal a következő problémák esetében adtunk tájékoztatást, felvilágosítást, nyugdíj ügyintézés, egészségkárosodás okozta leszázalékolás, lakhatási, megélhetési problémák, segítséget nyújtottuk különböző kérelmek, önéletrajz írásába, albérlet keresés kapcsán.

Szervezés: A szolgálatnak továbbra is feladata a veszélyeztetettséget észlelő és jelzőrendszer működtetése. Mely feladat során a szolgálat figyelemmel kíséri a településen élő családok, személyek életkörülményeit, szociális helyzetét, gyermekjóléti és szociális ellátások, szolgáltatások iránti szükségletét.

Jelzőrendszer: 2021. évben **48 esetben** történt jelzés a jelzőrendszeri tagok által.

Munkám hatékonysága nagymértékben függ a jelzőrendszeri tagok együttműködési

készségétől. Az adatok azt mutatják, hogy a jelzési kötelezettség törvényi fogalmát a jelzőrendszeri tagokkal folytatott folyamatos egyeztetés hatása elnyerte az egységes értelmezést. A jelzőrendszeri tagok tisztában vannak feladataikkal, a tavalyi évhez képest mégis jóval kevesebb jelzés érkezett a Család-és Gyermekjóléti Szolgálatához. Ez bizonyára azért van, mert a problémákat saját kompetenciájukon belül próbálják megoldani.

A veszélyeztetettséget észlelő- és jelzőrendszer működése a szakmai szabályoknak megfelel. Aktuális információk, gyermekvédelmi munkát elősegítő tudnivalók, teendők, tapasztalatok, javaslatok megvitatására rendszeresen sor került. A jelzőrendszeri tagok törvényi- és jelzési kötelezettségeinek átbeszélésére minden tanácskozás alkalmával sor került. Szakmaközi megbeszélések, konzultációk havonta történtek, esetkonferenciák, esetmegbeszélések pedig esettől függő gyakorisággal.

Programok megvalósulása:

A Kunhegyesi Mikro-térségi Szociális Intézmény Család- és Gyermekjóléti Szolgálatára már több évre visszamenőleg szervezi és lebonyolítja a hátrányos helyzetű gyermekek részére a nyári napközis tábort. 2021. évben az EFOP 1.4.2-16-2016-00029 Integrált kistérségi gyermekprogramok „Kezdetől fogva - Kezdetet fogva” pályázat keretében valósult meg a tábor.

A Család-és Gyermekjóléti Szolgálat az EFOP 1.4.2-16-2016-00029 Integrált kistérségi gyermekprogramok „Kezdetől fogva - Kezdetet fogva” pályázat keretében 2021. június hónapban megszervezte és lebonyolította a családok részére a Családi napot.

A foglalkozás célja:

Szabadidő hasznos eltöltése, ehhez segítő programok, foglalkozások 8-13 éves általános iskolás, hátrányos helyzetű gyermekek számára. Minden alkalommal reggel 8.00 órától - 16.00 óráig, kötelező közösségi szolgálatukat teljesítő diákok, a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Kunhegyesi Tagintézményének munkatársa és önkéntes segítők közreműködésével folytak a programok.

Tervezett programok voltak: Prevenciós előadások, foglalkozások, társasjáték, logikai feladatok, rajzolás, festés, textilfestés, ügyességi játékok, papírhajtogatás, papírdíszek készítése, dal tanulás, zenés foglalkozások, drámajátékok (ismerkedő, bizalom, fantázia fejlesztő, ön- és társismereti játékok), vetélkedők, strand fürdőzés.

A Család-és Gyermekjóléti Szolgálat munkája változásokon ment át 2021. március 16-án kezdődött COVID-19 világjárvány kialakulása kapcsán.

- Nagyban lecsökkent az ügyfélforgalom, viszont csak a Család-és Gyermekjóléti Szolgálat volt elérhető, így azok az ügyfelek is ide jöttek, akik esetleg a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal Kunhegyesi Járási Hivatalához mentek volna ügyeiket intézni.
- A családlátogatások száma is kevesebb volt, habár krízis esetén mindig megtörtént a kapcsolatfelvétel és az azonnali kríziskezelés.
- Esetmegbeszélések, esetkonferenciák online formában lettek megtartva.
- Ügyfelek előzetes telefonon történt időpont egyeztetés után jöhettek a szolgálatához.
- A szolgálatnál folyamatos volt a fertőtlenítés, minden biztonsági előírás be volt tartva.

II. Kunhegyesi Szakmai Egység

Készítette: Angyal Balázné szakmai vezető

A Kunhegyesi Mikro-térségi Szociális Intézmény 2013. szeptember 1-től működik a Kunhegyesi Mikro-térség Szociális Társulása fenntartásában.

A Kunhegyesi Szakmai Egység (Gondozási Központ) feladatai:

Az intézmény feladatai a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993.évi III. törvény alapján:

- Étkeztetés
- Házi segítségnyújtás
- Idősek nappali ellátása (részeként demens személyek nappali ellátása)

Az Intézményünk 2021 évben is a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993.évi III. törvény és az intézmény szakmai programja, valamint éves munkaterve alapján végezte szakmai tevékenységét. 2021-évben továbbra sem a megszokott munkaterv alapján végeztük napi tevékenységeinket.

A magyar állampolgárok egészségének és életének megóvása érdekében elrendelt veszélyhelyzet Covid 19 során továbbra a munkánkat az elrendelt rendeletek alapján végeztük.

- A szociális szolgáltatások ideje alatt elrendelt működési rendje Magyar Közlöny 2020. évi 46/2020 (III. 16.), 2020. Évi 269. Szám (2020. 12. 04.) alapján működött. A veszély helyzet ideje alatt a nappali ellátást nyújtó intézményben nyújtott szolgáltatások szüneteltetve voltak, 2021. 06. 12-ig. Ebben az esetekben a szükséges ellátást az ellátottak részére a saját lakókörnyezetükben vagy infokommunikációs eszközön keresztül nyújtottuk. A szociális étkeztetés esetében a napi egyszeri meleg ételt kiszállítással biztosítottuk. Tehát a rendelet alapján, szüneteltetni kellett a helyben fogyasztást és az elvitellel történő étkeztetést. 2022. 06. 14-től visszaállt az Intézmény működése az előírt házirend alapján.

Étkeztetés

Étkeztetés keretében napi egyszeri meleg ételt, ebédet azoknak a személyeknek biztosítunk, akik életkoruk, egészségi állapotuk, fogyatékoságuk, pszichiátriai, szenvedélybetegségük, hajléktalanságuk miatt önmaguk vagy családtagjaik részére, azt biztosítani nem tudják.

A szociális törvény rendelkezéseinek eleget téve az étkeztetés szolgáltatás igénybevételének jogosultságának feltételeit a Kunhegyes Város Önkormányzat Képviselő –Testülete rendeletben határozza meg, figyelembe véve célcsoport helyi szociális jellemzőit.

A szolgáltatás megvásárlása önkormányzati fenntartású konyháról történik, 2021. március 1-től a felújítás miatt a szociális konyha bezárásra került. Az étkeztetést a Tiszafüredi Hableány Bt. Abádszalókon működő közétkeztetést ellátó konyha biztosította. Az időseknél problémát jelentett a más íz világ elfogadása, ez mellett sajnálatos módon az étel minőségében és mennyiségében voltak problémák. Az ellátotti létszámunk ezen okokból folyamatosan csökkent.

Az étkeztetést igénybe vevők részére egészségi állapotuknak megfelelően az ebédet elvitellel, kiszállítással, illetve helyben fogyasztással biztosítjuk.

A kiszállítás megszervezése igen jelentős feladat a szakmai egységben.

A kiszállítást végzik:

- Szociális gondozó és ápoló
- Tiszteletdíjas gondozó
- Közfoglalkoztatott dolgozó

A helyben fogyasztást az intézmény azok számára biztosít, akik az idősek nappali ellátását igénybe veszik és az ebédet az intézményben fogyasztják el.

Az étkeztetésben nyilvántartottak létszáma: **202 fő**

A napi átlag létszám: **175 fő / nap**

A vásárolt adag szám: **43.651 adag**

Demens nappali étkező: **2.514 adag**

Kiszállításra került: **39.447 adag**

Befolyt térítési díj összege: **21.813.000 Ft**

Az igénybe vevők életkor szerinti bemutatása:

Szociális Étkeztetés	Nő/fő	Férfi/fő
18 – 39	1	0
40 – 59	2	3
60 – 64	5	4
65 – 69	25	16
70 – 74	19	13
75 – 79	34	6
80 – 89	41	16
90 évtől	14	3
összesen	141	61

Házi segítségnyújtás

A 1993.évi III. törvény 2017. január 1-től hatályba lépett módosítása szerint a házi segítségnyújtás esetében megszűnt az óra alapú szolgáltatás követelménye. Az értékelő adatlap alapján elért pontszám nem határozza meg a házi segítségnyújtás napi időtartamát.

A módosítás célja a rugalmasan igazodó szolgáltatásnyújtás, mely a megállapodás eredményeként kerül megállapításra. A házi segítségnyújtás létszám előírása változtak és egyben új számítás került bevezetésre a gondozásra fordított havi óra kerettel tevékenységi naplóban rögzített időtartammal, amely gondozónőkként 147 órának kell lenni. A tevékenységeink közül leggyakoribbak: személyes gondozás keretében a személyi higiénében történő segédkezés fürdetés, öltöztetés, inkontinens beteg ellátása, ágyazás, haj-, köröm- és bőrápolás, ágyban mobilizálás, felfekvés kezelése, segédkezés étkezésben, gyógyszer kiíratás, gyógyszeradagolás, vérnyomás-, vércukormérés, stb. A szociális ellátásra is igény van mozgáskorlátozottságuk miatt, bevásárlás, gyógyszerkiváltás, közügyek intézése. Nagy igény jelentkezik a gondozottak részéről segítő beszélgetés, mentális gondozás iránt, hiszen többségük egyedül élő, magányos, sok esetben a szociális gondozónő az egyetlen kapcsolat a külvilággal.

Engedélyezett gondozott létszám:45 fő (2021.12.31. állapot alapján 43 fő)

Megállapodás alapján személyi segítségnyújtásban 40 fő részesül.

Személyi gondozási óra: 8 466 óra

Megállapodás alapján szociális segítségnyújtásban 3 fő részesül.

Szociális segítséggondozási óra: 429 óra

Szociális segítségben gondozási nap: 1699 nap

Átlag gondozott létszám 2021-ban: 34/fő/nap

Az igénylők életkor szerinti bemutatása:

Házi Segítségnyújtás	Nő/fő	Férfi/fő
40 – 59 éves	0	0
60 – 64 éves	0	1
65 – 69 éves	0	1
70 – 74 éves	4	3
75 – 79 éves	11	2
80 – 89 éves	16	2
90 évtől	2	1
Összesen	33	10

Gondozási szükséglet mértéke fokozatok alapján

Nők	0.	I.	II.	III.	Férfiak	0.	I.	II.	III.
60-64					60-64		1		
65-69					65-69		1		
70-74	1	2		1	70-74		3		
75-79	1	9	1		75-79		1	1	
80-89		13	2	1	80-89		1		1
90-		2			90-		1		
összesen	2	26	3	2			8	1	1

Idősek nappali ellátása

Az idősek klubja szolgáltatásaival a saját otthonukban élő, 18 életévüket betöltött egészségi állapotuk vagy idős koruk miatt szociális és mentális támogatásra szoruló, önmaguk ellátására részben képes személyek részére biztosít lehetőséget a napközbeni tartózkodásra, társas kapcsolatokra, az alapvető higiéniai szükségleteik kielégítésére.

Engedélyezett férőhely: 25 fő (2021.12.31.) Záró létszám: 23 fő.

Az idősek nappali ellátása részeként működik a demens személyek nappali ellátása. Az ellátott demens csoportba kerülése előtt MINI – MENTAL (MMSE) teszt elvégzését alkalmazzuk, majd ezt követően a területileg illetékes

A Demencia Centrum pszichiáter szakorvosa végzi el a szakvizsgálatot. A nappali ellátásban 2 demens csoport működik. A veszélyhelyzet miatt hozott bejárési korlátozás nagyon megviselte az idős ellátottakat mind fizikai és mentális állapotukban.

Az igénylők életkor szerinti bemutatása.

Klub tagok	Nő/fő	Férfi/fő
60 – 64 éves	0	0
65 – 69 éves	2	0
70 – 74 éves	6	0
75 – 79 éves	5	0
80 – 89 éves	5	4
90 évtől	1	0
Összesen	19	4

Demens csoport

Demens csoport	Nő/fő	Férfi/fő
60 – 64 éves	0	0
65 – 69 éves	1	0
70 – 74 éves	4	0
75 – 79 éves	4	0
80 – 89 éves	4	2
90 évtől	0	0
Összesen	13	2

Nappali ellátásban időskorúak kihasználtsági mutatója: 6,8 /fő / nap

Nappali ellátásban Demens csoport mutatószáma: 15,9 /fő/ nap

Együttműködési megállapodás jött létre a Segítő Kezek az Aktív Évekért Közhasznú Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság és Kunhegyes Város Önkormányzata között 2017. 05. 24. napján. A program a megállapodás alapján jelenleg is működik.

Több éve leírjuk és kérjük, hogy az intézmény munkáját megkönnyítené, ha rendelkezésünkre állna egy saját gépjármű. Sajnos a dolgozók évek óta nem részesülnek védőruha és munkaruha juttatásban. A védőruhán belül a szájmaszk, gumikesztyű, kézfertőtlenítő veszélyhelyzet ideje alatt biztosítva van.

III. Tiszagyendai Szakmai Egység

Készítette: Szabóné Kunkli Anett szakmai vezető

Házi segítségnyújtás:

A házi segítségnyújtást jelenleg 5 fő szakképzett szociális gondozó-ápoló látja el, akik közalkalmazotti jogviszonyban vannak és 8 órás munkarendben dolgoznak.

2020. 03. 01-től a Kunhegyesi Mikro-térségi Szociális Intézmény 3 fő szociális segítő alkalmaz közfoglalkoztatás keretében, 2 fő a szakképzett szociális gondozók munkáját segítik, és a szociális segítség keretébe tartozó szolgáltatásokat végzik. 1 fő szociális segítő az étkeztetés területén az étel kiszállításában, valamint az idősök klubjában végez segítő tevékenységet. A 2019.-es évhez képest csökkent a szociális segítségben foglalkoztatottak létszáma. 2019.évben a 4 fő szakképzett szociális gondozó mellett 4 fő szociális segítő volt alkalmazva, így a szakképzett gondozónők több időt tudtak fordítani személyi gondozásra.

A 2020.03.16.-tól kialakult járványveszélyre való tekintettel az ellátás mindig az aktuális eljárásrendnek megfelelően történt 2021 évben is, amiről a dolgozók rendszeresen tájékoztatva lettek és ennek megfelelően végezték napi tevékenységüket az előírt védőfelszerelésben.

Idősök Klubja és Demens ellátás:

Az Idősök klubját és a Demens ellátást 1 fő klubvezető gondozó, szociális asszisztensi képesítéssel, 4 órában Tarné Földes Andrea megbízási szerződéssel helyettesítésben látta el, 1 fő 4 órában mentálhigiénés szakember, 4 órában szakmai vezető Szabóné Kunkli Anett.

A nappali ellátás tekintetében a dolgozói létszám kevés a törvényben előírtakhoz képest, szükség lenne 1fő szakképzett szociális gondozó ápolóra aki hivatalosan elvégezheti a vérnyomás mérést, vércukor szint mérést valamint egyéb egészségügyi feladatokat.

2020.év március 16-tól a kialakult járványveszélyre való tekintettel az Idősök nappali ellátása valamint a demens ellátás 2021.évben is az előírásoknak, minisztériumi rendeleteknek, intézményvezetői utasításnak megfelelően más formában is történt. Az ellátásuk telefonon valamint saját lakásukon történt a járványveszély előírásainak megfelelően az aktuálisan kiadott eljárásrendben foglaltak betartásával, betartatásával.

Problémaként merül fel, hogy 2018 évtől amióta a helyi konyha megnyitásra került beépítettek egy ajtót, leválasztva azokat a helyiségeket, (pl.: konyha, női wc, férfi wc, zuhanyzó) ami a klub működéséhez szükséges lenne az engedély szerint. Ezt mihamarabb meg kell szüntetni, mert így a klubnak nincs zuhanyzója, férfi - női wc-je és a működési engedély feltételeinek nem felel meg.

A klubban nem tudunk főzési-sütési foglalkoztatást megvalósítani a lezárt konyhai rész miatt. Az intézményi dolgozók sem tudnak normális körülmények között étkezni, kénytelenek ott elfogyasztani az ételt ahol az adminisztrációs tevékenységet folytatják. Továbbá a klubtagok részére az előírás szerint biztosítani kellene pihenő helyiséget, orvosi szobát. Jelenleg az erre a célra szolgáló helyiség több funkciót tölt be, mivel a konyhából kikerült a konyhaszekrény és kávéfőzésre is ott van lehetőség ahol az ágyak vannak.

Probléma továbbá, hogy a klub minden helyiségének bútorzata elavult és balesetveszélyes. Nincs kanapé valamint olyan ülőalkalmatosság, ami egész napos tartózkodásra alkalmas lenne. Nagy probléma, hogy a keletkezett iratanyagokat nem tudjuk hová elhelyezni ebből adódóan szükség lenne zárható szekrényekre.

Továbbá a családsegítő épület rész átalakításra szorul, mivel az építés idején a tervrajzot fordítva értelmezve a vizes blokkot és az ügyfelező irodát felcserélték, ami a szennyvízelvezetésben gondot okozott olyan mértékben, hogy mára már a rokkant wc, a szolgálati wc állandóan el van dugulva a csövek megtörése miatt. Az elmúlt évek során több alkalommal, több hónapig nem tudtuk használni a mellékhelyiségeket. Ez a probléma a gondozási központ területén is fenn áll. Kérjük a tisztelt Képviselő-testületet, hogy ha lesz pályázat, ezt a problémát ne hagyják figyelmen kívül.

Szociális étkeztetés:

2018 évtől a 2021. évben is a Szociális étkeztetést helyi konyha működtetésével oldotta meg az önkormányzat. A konyha személyzetét is a helyi önkormányzat biztosítja, akiknek a koordinálása a tiszagyendai Platánfa Óvodához tartozik. A fennálló járványra való tekintettel az eljárásrendnek megfelelően történt az étel kiosztása.

A szakmai egység vezető végzi a demens ellátást 4 órában valamint, 4 órában az ellátást igénybe vevők felvételét, az ellátás megszüntetését, a számlák elkészítését az ASP rendszerben, a térítési díjak beszedését, a napi jelentést a KENYSZI rendszerben, havi adatszolgáltatást az igénybe vevőkről a Kunhegyesi Mikro-térségi Szociális Intézmény felé, valamint adatszolgáltatást az étkezőkről havi két alkalommal az önkormányzat felé.

2020. évben az önkormányzat által bevezetésre került a népkonyha ezért a szociális étkezők száma 2018 és 2019 évhez képest jelentősen csökkent. Azonban 2020. év végétől a 2021. évben az étkezők száma nem csökkent tovább.

Család- és Gyermejjóléti Szolgálat:

A családsegítői feladatokat továbbra is 1 fő látja el Tiszagyenda és Tiszaroff településeken.

Jelenleg a dolgozó nem rendelkezik a szükséges szakképzettséggel, főiskolai tanulmányokat folytat.

Tiszagyendán heti két alkalommal végzi a szakmai munkáját, ami nagyon kevés időtartam a családok megsegítésére, illetve az adminisztrációs és egyéb feladatok ellátására. A Járványveszély kialakulására való tekintettel az ügyfélfogadás mindig az aktuális rendeleteknek megfelelően történt.

A 2021. év statisztikai adatait tekintve a szolgáltatásokat igénybe vevők létszáma a következő volt:

- Házi segítségnyújtás: 47 fő

A tárgyév folyamán 3 fő kérte az ellátásba vételét, akik megfeleltek a jogosultsági feltételeknek.

2 fő esetében került sor az ellátás megszüntetésére.

- Szociális étkeztetés:
2021-ben decemberig bezárólag 71 fő részére biztosítottuk az étkeztetést.
2021. január – december: 13 fő került felvételre, illetve 18 fő esetében szűnt meg az ellátás.
2021. 8 fő esetében lakásra szállították az ebédet, illetve 63 fő elvitte. Az aktuális eljárásrend figyelembe vételével.
- Idősek nappali ellátása: 17 fő
- Nappali ellátás demens személyek részére: 6 fő

A Kunhegyesi Mikro-térégi Szociális Intézmény Tiszagyendai Szakmai Egységének valamennyi dolgozója igyekszik a legjobb tudása szerint végezni a munkáját. Célunk az, hogy elégedettek legyenek a szolgáltatásainkat igénybe vevő lakosok.

Vannak ún. hagyománnyá vált, és/vagy évente/félévente megszervezésre kerülő programok, mint pl. „Séta az egészségért, a mellrák ellen”, ami ebben az évben is megrendezésre került. Ortopédiai szakrendelés és gyógyászati eszközök felírása, szűrővizsgálatok az év második felében elmaradt.

Az intézménynek vannak kötelezően megszervezendő programjai is, melyek prevenciós jellegűek, a megelőzést szolgálják, mint pl. Nyári szabadidős foglalkozás a gyermekek részére, Bűnmegelőzési programok szervezése. Amit 2021. évben is rendhagyó módon a COVID-19-re vonatkozó rendeletnek megfelelően szigorú feltételek betartásával illetve betartatásával sikerült megszervezni a Gyermek esély pályázat keretein belül. A 2021. évben már az Idősek napja is megszervezésre került.

Lehetősége van a lakosságnak a Család- és Gyermekjóléti Központ által biztosított jogi-, és pszichológiai tanácsadásra, melyet igénybe is vesznek.

Az intézmény kapcsolatrendszere jól működik, a jelzőrendszer tagjai eleget tesznek a törvényben előírt kötelezettségeiknek segítve ezzel a munkánkat.

A Kunhegyesi Mikro-térégi Szociális Intézmény pályázatot nyújtott be munkaerő igénylésére a Kunhegyesi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztályához. A sikeres pályázat benyújtását követően 2019. 04. 15-től a házi segítségnyújtásban közfoglalkoztatott dolgozók látják el a szociális segítség feladatait Tiszagyendán és Tiszaroffon is. A szakképzett szociális gondozó-ápolók ezentúl csak a személyi gondozás feladatkörébe tartozó tevékenységeket látják el többnyire, így magasabb óraszámban tudják végezni a gondozást, előfordult, hogy szociális segítséget is végeztek.

Problémaként merül fel, hogy az egyes szakfeladatokon/kormányzati funkciókon nincs elegendő szakember, vagy csak bizonyos napokon érhető el a településen, pl. családsegítő, ezért a feladatok ellátása nem teljes.

IV. Tiszaroffi Szakmai Egység

Készítette: Antal Adrienn családsegítő

Családsegítés Tiszaroffon és Tiszagyendán

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat munkáját nagyban megsegítette 2021. évben is a 2018. augusztusa óta a Gyermekesély Pályázat keretében működő Szociális Információs tanácsadás, mert ügyfélfogadási időben, az egyszeri ügyintézészt igénylő ügyfeleket a szociális tanácsadó el tudja látni. Így nekem, mint családsegítőnek több időm marad az ellátott családok megsegítésére, látogatására, a többi intézkedést igénylő esetek kezelésére. 2021. március 1-től a Szolgálat munkáját nagyban segíti a pályázat keretein belül a szociális mentor és a családi mentor.

Továbbá az adminisztrációs munka sem kerül már minden esetben háttérbe, viszont a település helyzetét továbbra is megnehezíti, hogy nem 5 napot töltök a településen.

Tiszaroffon:	hétfő	8.00 – 12.00
	szerda	12.00 – 16.00
	péntek	8.00 – 12.00
Tiszagyendán:	kedd	8.00 – 12.00
	csütörtök	12.00 – 16.00

Tiszagyendán is óriási segítség a településen jelenlevő Szociális Információs segítségnyújtás. Az egyszeri segítségnyújtáson túl, amennyiben úgy ítélik meg a mentorok és a szociális információ nyújtó munkatárs, hogy többszöri esetkezelést igényel egy ügy, vagy veszélyeztetettséget észlelnek, akkor továbbítják az esetet a Szolgálatnak.

Tiszaroff tekintetében az ügyfélfogadást követő 4 órában jut idő a családok látogatására. Mivel a szakmai vezetői feladat ellátása 2020. október hónaptól Ráczné Jóvér Andrea feladatkörébe került, így több idő jutott a családokkal való kapcsolattartásra, azonban 2021. december 31-ig látta el a munkakört. Szükséges lenne, hogy ez a munkakör is újból betöltésre kerüljön.

Tiszaroffon 78 fő gyermek van alapellátásban és 23 fő felnőtt

Összesen 101 fő. Ez összesen 30 család.

Tiszagyendán 31 fő gyermek van alapellátásban és 15 fő felnőtt

Összesen 46 fő. Ez összesen 16 család.

Velük minimum háromszor kell találkoznom egy hónapban, szükség esetén azonban többször, ami inkább jellemző.

Védelembe vett gyermekek száma

Tiszaroffon: 28 fő.

Tiszagyendán: 8 fő

Velük kapcsolatban, a nevelési-gondozási tervben a családsegítő is kap feladatot, így velük is tartani kell a minimum havi háromszori találkozást, de ők sok esetben ennek a dupláját is igénylik. A legtöbb iskolai jelzés velük kapcsolatban érkezik.

Mivel nem tartózkodom minden nap mindkét településen, így a jelzőrendszeri tagokkal a kapcsolatot telefonon és e-mailben tartom. Nagyban segítené a prevenciós munkámat, ha heti szinten fel tudnám keresni a jelzőrendszeri tagokat a működési helyükön, de sajnos ez időhiány miatt nem mindig valósul meg.

A jelzések többsége is először telefonon érkezik, és ha épp a másik településen vagyok, nem biztos, hogy rögtön át tudok menni, vagy rendelkezésre tudok állni, ami szintén sok esetben úgy minősül, legfőképp az ügyfelek tekintetében, hogy már megint nem vagyok a Családsegítő helyiségében. De ugyanazon idő alatt a másik településen adódó probléma megoldásán, javításán dolgozom, akár egyedül, akár más jelzőrendszeri taggal és szakemberrel.

Mind a két település tekintetében elmondható, hogy nagyon kevés az ott töltött idő. 1-1 fő kellene mind a két településre a mélyreható és sikeres gondozás elvégzéséhez, melyet alátámaszt a már említett jelzőrendszeri tagok beszámolója is.

Az esetkonferenciákra, esetmegbeszélésekre, szakmaközi tanácskozásokra a jelzőrendszeri tagok rendszerint megjelennek és közösen oldjuk meg egy-egy eset kapcsán a kialakult problémát.

Esetmegbeszélések, esetkonferenciák összehívásakor sokszor kell a települések közötti napok felosztását megcserélnem, ami az ügyfélfogadási idő felborulásával jár, melyet nem minden esetben értenek meg az ügyfelek, melyet már említettem. Nincs állandóság, ami akár az ő ügyeik, akár a Szolgálat ügyeinek az intézésében hátrányt jelent.

Havonta egy-két alkalommal a járás területén valamely településen is teljesítenem kell kötelezettségemet, munkaértekezlet és jelzőrendszeri megbeszélés miatt. Illetve sok esetben előfordul, hogy a Kunhegyesi Család- és Gyermekjóléti Központban is kell rövidebb időt eltöltenem, amely szintén valamely település ügyfélfogadásának a hátrányára válik.

Időhiány miatt prevenciós munkát nem tudok végezni, pedig hasznosak lennének, akár a klubfoglalkozások, akár változó témákban, változó előadókkal előadások, de ez a probléma megoldódni látszik, mert sok program megszervezésre kerül a Gyermekesély Pályázat keretében. Több foglalkozás és klub indult be, melyek széles körben és témában foglalkoztatják a gyermekeket és a fiatal felnőtteket. Lehetőség adódik prevenciós munkákra is.

2018. szeptember 1-je óta kötelező az óvodai és iskolai szociális munkás alkalmazása. Jelenleg a Járás 7 településén 3 fő szakember látja el ezt a feladatot, 2019. július 1-je óta.

Szociális Alapszolgáltatások

A házi segítségnyújtás és szociális étkeztetés feladataival járó munkára nagyon kevés idő jut. Jelenleg **32 fő ellátott** van, ebből **30 fő személyi gondozott**, kiknek az ellátását csak a kinevezett szakmai dolgozók végezhetik.

Kinevezett, szakmai dolgozó 2018. április óta 4 fő, akiknek szociális ápoló gondozó végzettségük van. A szakmai dolgozók a közmunka program dolgozóival látják el a 32 főt. Ennek keretében 2 fő látja el a szociális segítség feladatait. A program nagy segítség, az ő személyük nélkül, 4 ember nem tudná ellátni a gondozottakat. Minden gondozotthoz minden nap járnak és az ő dokumentációjuk is nagy odafigyelést és egyeztetést igényel. Sajnos heti két napban nem tudok a gondozók segítségére lenni személyesen, így minden hónap végén egy nagyobb, átfogóbb egyeztetést kell tartanunk, a hibák elkerülése és kiküszöbölése érdekében. Nagyban megsegítené a munkámat, ha lenne egy vezető gondozó, akinek munkaköri leírásában szerepelne, a gondozónők irányítása szakmai területen, mikor nem vagyok elérhető a településen.

A **szociális étkeztetést 59 fő** vette igénybe 2021. 12.31-ig. Házhozszállítással és személyes elvitellel egyaránt igénybe veszik a szolgáltatást. A kiszállítást az Önkormányzat dolgozója végzi el, önkormányzati gépkocsi segítségével.

A szigorú papíralapú és elektronikus dokumentáció nagy odafigyelést és időt igényel, aminek pontos és naprakész kitöltéséhez sok alkalmazkodás és egyeztetés szükséges.

Javaslatom az alapos munka elvégzésére, akár a családsegítés és gyermekjólétben, akár a szociális alapszolgáltatások tekintetében, 1 teljes fő, mind a két településen.

V. Család- és Gyermekjóléti Központ

1. Esetmenedzseri beszámolók

1.1 Készítette: Király-Borsi Mária esetmenedzser

A Kunhegyesi Mikro –térségi Szociális Intézmény Család- és Gyermekjóléti Központjában, 2019. októbere óta dolgozom, mint esetmenedzser. Azt megelőzően is az Intézmény munkatársa voltam, mint a Tiszaroffi Szakmai Egység Család- és Gyermekjóléti Szolgáltatának szakmai vezetője és családsegítője, illetve a Tiszagyendai Szakmai Egység családsegítője.

A Család- és Gyermekjóléti Központba történő kerülésemkor, 2 esetmenedzser kollégánól láttam el a Kunhegyesi Járáshoz tartozó településeket, melyek a következők:

- Kunhegyes
- Abádszalók
- Tiszabura
- Tiszaroff
- Tiszagyenda
- Tiszabő
- Tomajmonostora

Az összesen 7 település közül, 2 település esetmenedzseri feladatait kaptam meg, Tiszaroffét és Kunhegyesét.

A gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedésekhez kapcsolódó, a gyermekek védelmére irányuló tevékenység ellátása a feladatom, mint esetmenedzsernek, vagyis

- kezdeményezem a gyermekvédelemben vételét vagy súlyosabb fokú veszélyeztetettség esetén a gyermek ideiglenes hatályú elhelyezését, nevelésbe vételét
- javaslatot készítek a veszélyeztetettség mértékének megfelelően a gyermekvédelemben vételére, illetve a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtására, a gyermek tankötelezettsége teljesítésének előmozdítására, a gyermek családjából történő kiemelésére, a leendő gondozási helyére vagy annak megváltoztatására, valamint a gyermek megelőző pártfogásának mellőzésére, elrendelésére, fenntartására és megszüntetésére

- együttműködök a pártfogó felügyelői szolgálattal és a megelőző pártfogó felügyelővel a bűnismétlés megelőzése érdekében, ha a gyámhatóság elrendelte a gyermek megelőző pártfogását
- a családjából kiemelt gyermek visszahelyezése érdekében szociális segítőmunkát koordinálok és végzek – az otthont nyújtó ellátást, illetve a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatást végző intézménnyel együttműködve – a család gyermeknevelési körülményeinek megteremtéséhez, javításához, a szülő és a gyermek közötti kapcsolat helyreállításához
- utógondozást végzek – a gyermekvédelmi gyámmal együttműködve a gyermek családjába történő visszailleszkedéséhez
- védelembe vett gyermek esetében elkészítem a gondozási-nevelési tervet, szociális segítőmunkát koordinálok és végzek, illetve a gyámhatóság megkeresésére.

Munkám folyamán állandó kapcsolatban állok szakemberekkel, melyek a következők:

- *Gyámhivatalok:* a helyi gyámhivatallal heti szinten akár személyesen, írásos és telefonos formában történik az együttműködés
- *Pártfogó felügyelői szolgálat:* írásban, telefonon havonta, megelőző pártfogi felügyelet alatt álló gyermek esetén közös családlátogatás
- *Eseti gyám:* családi pótlék természetbeni nyújtása kapcsán kerül kapcsolatba, egymás tájékoztatása a gyermek elhanyagolásból származó veszélyeztetettség alakulásáról, megszüntetés érdekében tett intézkedésről, természetben nyújtott családi pótlék felhasználásának alakulásáról
- *Egészségügyi szolgáltatást nyújtók, így különösen a védőnői szolgálat, a háziorvos, a házi gyermekorvos:* a család és gyermekjóléti szolgálatnak van folyamatos személyes kapcsolata e szolgáltatókkal, védelembe vétel kapcsán az egyéni gondozási terv elkészítésénél részt vesznek az esetkonferencián, ahol a veszélyeztetettség megszüntetése érdekében feladatokat határoznak meg határidővel, védelembe vételi felülvizsgálatakor írásos formában megkeresés történik melyben a gondozási folyamat során tapasztaltakról és az elvégzett feladatokról kérek tájékoztatást
- *Köznevelési intézmények* (óvodák, általános – és középiskolák, szakképző iskolák) a család és gyermekjóléti szolgálatnak van folyamatos személyes kapcsolata óvodákkal, iskolákkal. Védelembe vétel kapcsán az egyéni gondozási terv elkészítésénél részt vesznek az esetkonferencián, ahol a veszélyeztetettség megszüntetése érdekében feladatokat határoznak meg határidővel, védelembe vételi felülvizsgálatakor írásos formában pedagógiai szakvéleményt kérek illetve a gondozási folyamat során tapasztaltakról és az elvégzett feladatokról kérek tájékoztatást
- *Rendőrség:* jellemzően írásban vagy telefonon történő a kapcsolattartás, idézés esetén személyes
- *Ügyészség:* írásos kapcsolattartás a jellemző
- *Bíróság:* írásos kapcsolattartás a jellemző
- *Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat:* nevelésbe vett gyermek esetén folyamatos kapcsolattartás telefonon, utógondozott gyermek esetén a gyámhivatal határozata alapján látom el az utógondozást, szükség szerint együttműködés a területi gyermekvédelmi szakszolgálattal

- *lakásotthon, gyermekotthon:* nevelésbe vett gyermek kapcsán folyamatos telefonos kapcsolattartás, információ átadás, átvétel szükség szerint,
- *gyermekvédelmi gyám:* nevelésbe vett gyermek esetén folyamatos kapcsolattartás telefonon, közös családlátogatás vér szerint szülőnél
- *nevelőszülő:* nevelésbe vett gyermek kapcsán folyamatos telefonos kapcsolattartás, információ átadás, átvétel havonta, felülvizsgálat előtt személyes találkozás a nevelőszülővel és a gyermekkel
- *családba fogadó gyám:* Gyámhivatal által környezettanulmány készítésekor személyes találkozás
- *Polgármesteri hivatalok, járási hivatalok:* a helyi hivatalokkal rendszeres, személyes a kapcsolat, a járási településeken lévő hivatalokkal a család és gyermekjóléti szolgálat családsegítői kapcsán tartjuk a kapcsolatot, akik heti rendszerességgel megjelennek a településeken.
- *Áldozatsegítés és a kárenyhítés feladatait ellátó szervezetek:* írásbeli kapcsolattartás a jellemző
- *Menekülteket befogadó állomás, a menekültek átmeneti szállása:* ilyen jellegű szervezettel még nem áll kapcsolatban szolgálatunk, jelzés sem érkezett a szervezetektől
- *Az egyesületek, az alapítványok és az egyházi jogi személyek:* személyes, telefonos, írásos kapcsolattartás. A kapcsolat valamennyi szervezettel jónak mondható.
- *Gyermekjogi képviselő:* esetenkénti a kapcsolat, leginkább telefonos, írásos
- *Országos Kríziskezelő és Információs Telefonszolgálat*

A fent leírt szakemberek jelzései a Család- és Gyermekjóléti Központ felé, Tiszaroff és Kunhegyes települések tekintetében, a következők voltak:

- személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatóktól	14
o ebből család- és gyermekjóléti szolgáltatótól	14
- köznevelési intézménytől	27
- állampolgártól, gyermektől, felnőtt érdekeit képviselő társadalmi szervezettől	5
- járási hivatal gyámhivatalától	41
- gyermekvédelmi és gyámügyi feladatkörében eljáró fővárosi és megyei kormányhivataltól	2

Összesen 89 jelzés érkezett a két települést illetően.

Tiszaroff és Kunhegyes település is bekérte február hónapban az éves beszámolót, a gyermekvédelmi tanácskozáshoz. A gyermekvédelmi tanácskozások személyesen megtartva nem lettek, a koronavírus járvány miatti intézkedések következtében, melyek figyelembevételével végeztem egész évben a munkám.

1.2 Készítette: Németi Miklósné esetmenedzser

1.2.1 Abádszalók

Nagyon nehéz évet zártunk az elmúlt időszakot illetően. Az gyermekjóléti munka rendhagyó volt a koronavírus járvány miatt, de ez nem akadályozta a sikeres munkavégzést, mert annak ellenére, hogy nem mehettünk vidékre csak nagyon veszélyeztetett ügyek miatt, dolgoztunk online email- lel és telefon segítségével. A gyámügyi és egyéb megkereséseket is elvégeztük közösen a családsegítővel, itt Abádszalókon nagyon lelkiismeretesen végzik a munkájukat, segítő készek a kolléganők, és minden segítséget megkaptunk annak érdekében, hogy gördülékenyen menjen a munka. Köszönet a munkatársaknak a segítőkész munkájukért.

2021. évben **10 védelembe vett** gyermeket tartottunk nyilván a Kunhegyesi Gyermekjóléti Központban, 7 fiút, és 3 kislányt, de a családgondozók szorgalmas munkájának köszönhetően 8 gyermek maradt védelembe 2022-re. Volt közöttük, aki betöltötte a 16.-ik életévét, ezért megszűnt az iskolakötelezettsége, és iskolai hiányzás miatt volt védelembe. Összesen 2 gyermeknek szűnt meg a védelembe vétele.

Nevelésbe vett gyermek **14 fő** volt az elmúlt év folyamán 7 fiú és 7 lány, ebből a létszámból 1 gyermek nagykorúvá vált, és megszűnt a nevelésbe vétele, 1 kislány a betegségéből kifolyólag olyan magatartást tanúsított, hogy a szülők és a szakemberek bánatára nem volt más megoldás, nevelésbe kellett javasoljuk. Egy gyermeknek annyira rosszak voltak a családi és környezeti körülményei, hogy ott sem volt más megoldás ki kellett emelni a családból.

Minden egyes alkalommal felvettük a kapcsolatot a Család- és Gyermekjóléti Szolgálatral, amikor felülvizsgálatra készültünk, vagy valami olyan gond adódott valamely családnál, ami már meghaladta az alapellátási gondozást.

Ha komoly ügy miatt kellett esetkonferenciát összehívni, és rendőri segítségre volt szükségünk a meghívónkra mindig megjelentek, és jelenlétükkel segítettek és aktívan részt vettek az esetkonferencia lebonyolításában.

Jó a kapcsolatunk a védőnővel is, aki minden egyes felkérésre segíti a munkánkat, vagy megjelenik esetkonferencián, szívesen ad felvilágosítást telefonon is. Az elmúlt évben egy esetben sem jelezett gondozatlan gyermekekről.

Az óvodával, iskolával is jó a kapcsolatunk, ők is mindig segítőkések, időben megírják a kérésünkre a véleményüket és minden alkalommal megjelennek az esetkonferenciákon, amelyre meghívjuk őket, aktívan részt vesznek és kifejtik a véleményüket, elmondják a javaslatukat.

A hatósági ügyekben érintett esetekben is tudtunk együtt dolgozni a családsegítővel. A családsegítő által összehívott esetkonferenciákon minden egyes alkalommal részt veszünk, három ilyen alkalom volt, nem került minden gyermek védelembe, de próbáltunk hatékonyan segíteni a probléma megoldásában.

A központból összesen 3 alkalommal hívtunk össze esetkonferenciát, ezen szintén aktívan részt vettek a meghívottak, részt vállaltak a jelzőrendszeri tagok a nevelési tervek megvalósításában.

A családsegítővel mindig közösen mentünk ki családot látogatni, ahol átbeszéltük az adott problémákat, elkészítettük a környezettanulmányt, ez **összesen 28 családot** jelentett. 15 családból védelembe vett gyermekek kerültek ki. Minden egyes jelzésre és véleménykérésre

választ, visszajelzést kapok. Nagyon jó a munkakapcsolatunk, az egytől ötös skálán ötösré értékelem, semmiben nincs javításra szükség úgy gondolom.

Minden érintett ügyben kapunk jelzést és meghívót a családgondozóktól esetkonferenciára, esetmegbeszélésre, és szakmaközi megbeszélésre is, és ezeken minden alkalommal részt is vettünk a vírusos időszakot kivéve, amikor online, telefonon, vagy email-ben egyeztettünk.

Családba fogadott gyermek a 2021. évben **17 fő** volt nyilvántartva 10 fiú és 7 lány, ebből a létszámból egy gyermek nagykorúvá vált, betöltötte a 18-ik életévét, és így megszűnt a nyilvántartásunk szerint, három pedig elköltözött.

A gyámüggyel való kapcsolattartások minden esetben a megbeszélés alapját képezik, és viszonylag gördülékenyen folyik le egy-egy tárgyalás. Igyekszem az általuk kért dokumentumokat maradéktalanul elkészíteni, hogy ne legyen akadálya a tárgyalásra kitűzött időpontnak és tudjunk kellő információt nyújtani a döntésekhez.

A krízis telefon tökéletesen működik, de nagyon ritkán szólal meg, bárki információ, vagy intézkedési kéréssel hívja, segítséget kap a probléma megoldására.

A pszichológusi és a jogi tanácsadás is minden esetben gördülékenyen működik.

Az esetekről leginkább a családsegítő munkatárs által nyújtott információval szerzek tudomást, vagy az óvodai és iskolai szociális segítőktől, aki közvetlen foglalkozik a gyermekekkel.

A családot minden esetben családlátogatással keresem meg, környezettanulmány készítése céljából. Csak akkor teszek javaslatot a gyermek védelembe vételére, vagy családból való kiemelésére, ha összehívtunk egy esetkonferenciát a gyermeket körülvevő szakemberekkel, és senki sem lát olyan megoldást, amivel a családot hozzá lehetne segíteni a gyermeknevelésre alkalmas környezetre, vagy a nevelésre alkalmas szülővé válásra, és a család nem együttműködő.

Nagyon nagy segítség lett az óvodai és iskolai szociális segítő munkája, aki heti 2 alkalommal tartózkodik Abádszalókon, és ismeri, foglalkozik az általános iskolás és óvodás gyermekekkel, segíti őket a beilleszkedésben, a munkájukban és a mások elfogadásában. Számíthatok a megkeresésem válaszának alapos leírására.

Az elmúlt év folyamán nem tudtunk csak 3-szor esetkonferenciát összehívni, ezért, vagy telefonon kerestük egymást, vagy írásban kértem véleményeket. Leginkább a telefonos megbeszélés működött jobban, mert úgy bővebben ki tudtuk fejteni a véleményünket az adott esetről. Nagyon sok volt a telefonos esetmegbeszélés, minden gyermeket átbeszéltünk mielőtt döntés született volna, ez legalább 50 alkalommal megtörtént.

Összesen 41 kiskorút gondoztunk valamilyen formában, 24 fiút és 17 lányt.

Mindent összegezve én azt gondolom, hogy eredményes munkákon vagyunk túl az elmúlt évet illetően, így a vírusos helyzet alatt minden esetből a legjobb eredményt ki tudtuk hozni.

1.2.2 Tiszabó

Nagyon nehéz évet zártunk az elmúlt évet illetően. Az egész év rendhagyó volt a koronavírus járvány miatt, de ez nem akadályozta a sikeres munkavégzést, mert annak ellenére, hogy nem mehettünk vidékre csak nagyon veszélyeztetett ügyek miatt, dolgoztunk online email-lel és telefon segítségével. A gyámügyi és egyéb megkereséseket is elvégeztük közösen a családsegítővel, itt Tiszabón nagyon lelkiismeretesen végzi a munkáját, segítő kész, és minden segítséget megkaptunk annak érdekében, hogy gördülékenyen menjen a munka. Köszönet a munkatársaknak a segítőkész munkájukért.

2021. évben **41 védelembe vett** gyermeket tartottunk nyilván a Kunhegyesi Gyermekjóléti Központban, 18 fiút, és 23 kislányt, de a családgondozó szorgalmas munkájának köszönhetően 29 gyermek maradt védelembe 2022-re. Volt közöttük olyan gyermek, akinek megjavultak az életkörülményei, és olyan is volt, aki betöltötte a 16-ik életévét, ezért megszűnt az iskolakötelezettsége, és iskolai hiányzás miatt volt védelembe. Összesen 12 gyermeknek szűnt meg a védelembe vétele. Volt köztük 4 olyan kislány is, aki az előző évben lett védelembe véve 15 évesen, mert kismama lett és közben betöltötte a 16-ik életévét és megszült. A többiek iskolai igazolatlan hiányzás miatt voltak védelembe véve, nekik vagy megszűnt az iskolai kötelezettségük, vagy megszűnt az iskolai igazolatlan hiányzásuk.

Nevelésbe vett gyermek **28 fő** volt az elmúlt év folyamán 20 fiú és 8 lány, ebből a létszámból 1 gyermek nagykorúvá vált, és megszűnt a nevelésbe vétele.

Minden egyes alkalommal felvettük a kapcsolatot a Család- és Gyermekjóléti Szolgálattal, amikor felülvizsgálatra készültünk, vagy valami olyan gond adódott valamely családnál, ami már meghaladta az alapellátási gondozást.

Ha komoly ügy miatt kellett esetkonferenciát összehívni, és rendőri segítségre volt szükségünk a meghívónkra mindig megjelentek, és jelenlétükkel segítettek és aktívan részt vettek az esetkonferencia lebonyolításában.

Jó a kapcsolatunk a védőnővel is, aki minden egyes felkérésre segíti a munkánkat, vagy megjelenik esetkonferencián, szívesen ad felvilágosítást telefonon is. Az elmúlt évben 4 esetben jelzett a kiskorú kislányok terhességéről, és gondozatlan gyermekekről.

Nagyon jó kapcsolatot ápolunk a Máltai Szeretetszolgálat munkatársaival is ők is mindig segítőkészen jönnek az esetkonferenciára kapott meghívóra. Kifejtik a véleményüket, és megoldásra adnak javaslatot, ismerik és gondozzák a családok jelentős részét.

Az óvodával, iskolával is jó a kapcsolatunk, ők is mindig segítőkészek, időben megírják a kérésünkre a véleményüket és minden alkalommal megjelennek az esetkonferenciákon, amelyre meghívjuk őket, aktívan részt vesznek és ki fejtik a véleményüket, elmondják a javaslatukat.

A hatósági ügyekben érintett esetekben is tudtunk együtt dolgozni a családsegítővel. A családsegítő által összehívott esetkonferenciákon minden egyes alkalommal részt veszünk, három ilyen alkalom volt, nem került minden gyermek védelembe, de próbáltunk hatékonyan segíteni a probléma megoldásában.

A központból összesen 13 alkalommal hívtunk össze esetkonferenciát, ezen szintén aktívan részt vettek a meghívottak, részt vállaltak a jelzőrendszeri tagok a nevelési tervek megvalósításában.

A családsegítővel mindig közösen mentünk ki családot látogatni, ahol átbeszéltük az adott problémákat, elkészítettük a környezettanulmányt, ez összesen 28 családot jelentett. 15 családból védelembe vett gyermekek kerültek ki. Tiszabón két jellegzetes probléma van, az iskolai igazolatlan hiányzás, és a kislányok korai terhessége. Minden egyes jelzésre és véleménykérésre választ, visszajelzést kapok. Nagyon jó a munkakapcsolatunk, az egytől ötös skálán ötösre értékelem, semmiben nincs javításra szükség úgy gondolom.

Minden érintett ügyben kapunk jelzést és meghívót a családgondozóktól esetkonferenciára, esetmegbeszélésre, és szakmaközi megbeszélésre is, és ezeken minden alkalommal részt is vettünk a vírusos időszakot kivéve, amikor online, telefonon, vagy email-ben egyeztetünk.

Családba fogadott gyermek a 2021. évben **24 fő** volt nyilvántartva 13 fiú és 11 lány, ebből a létszámból két gyermek nagykorúvá vált, betöltötte a 18-ik életévét, és így megszűnt a nyilvántartásunk szerint.

A gyámüggyel való kapcsolattartások minden esetben a megbeszélés alapját képezik, és viszonylag gördülékenyen folyik le egy-egy tárgyalás. Igyekszem az általuk kért dokumentumokat maradéktalanul elkészíteni, hogy ne legyen akadálya a tárgyalásra kitűzött időpontnak és tudjunk kellő információt nyújtani a döntésekhez.

A krízis telefon tökéletesen működik, de nagyon ritkán szólal meg, bárki információ, vagy intézkedési kéréssel hívja, segítséget kap a probléma megoldására.

A pszichológusi és a jogi tanácsadás is minden esetben gördülékenyen működik.

Az esetekről leginkább a családsegítő munkatárs által nyújtott információval szerzek tudomást, vagy az óvodai és iskolai szociális segítőtől, aki közvetlen foglalkozik a gyermekekkel.

A családot minden esetben családlátogatással keresem meg, környezettanulmány készítése céljából. Csak akkor teszek javaslatot a gyermek védelembe vételére, vagy családból való kiemelésére, ha összehívtunk egy esetkonferenciát a gyermeket körülvevő szakemberekkel, és senki sem lát olyan megoldást, amivel a családot hozzá lehetne segíteni a gyermeknevelésre alkalmas környezetre, vagy a nevelésre alkalmas szülővé válásra, és a család nem együttműködő.

Nagyon nagy segítség lett az óvodai és iskolai szociális segítő munkája, aki heti 1-2 alkalommal tartózkodik Tiszabón, és ismeri, foglalkozik az általános iskolás gyermekekkel, segíti őket a beilleszkedésben, a munkájukban és a mások elfogadásában. Számíthatok a megkeresésem válaszának alapos leírására.

Az elmúlt év folyamán nem tudtunk csak 13-szor esetkonferenciát összehívni, ezért, vagy telefonon kerestük egymást, vagy írásban kértem véleményeket. Leginkább a telefonos megbeszélés működött jobban, mert úgy bővebben ki tudtuk fejteni a véleményünket az adott esetről. Nagyon sok volt a telefonos esetmegbeszélés, minden gyermeket átbeszéltünk mielőtt döntés született volna, ez legalább 100 - 110 alkalommal megtörtént.

Összesen 93 kiskorút gondoztunk valamilyen formában, 51 fiút és 42 lányt.

Mindent összegezve én azt gondolom, hogy eredményes munkákon vagyunk túl az elmúlt évet illetően, így a vírusos helyzet alatt minden esetből a legjobb eredményt ki tudtuk hozni.

1.3 Készítette: Villás Nóra esetmenedzser

A Kunhegyesi Mikro-térsgéi Szociális Intézmény Család- és Gyermekjóléti Központja a Gyvt. 40/A. §-ban meghatározott feladatokat látja el:

- biztosítja a gyermekvédelmi gondoskodás körébe tartozó hatósági intézkedésekhez kapcsolódó, a gyermekek védelmére irányuló tevékenység keretében, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetése és a családjából kiemelt gyermek visszahelyezése érdekében végzendő esetmenedzseri feladatokat,
- a gyermek családban nevelkedésének elősegítése, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében a gyermek igényeinek és szükségleteinek megfelelő önálló egyéni és csoportos speciális szolgáltatásokat, programokat szintén biztosítja, különösen:
  - készenléti telefon ügyelet
  - kapcsolattartási ügyelet
  - óvodai és iskolai szociális segítő munka
  - jogi tanácsadás
  - pszichológiai tanácsadás
  - szociális diagnózis felvétel

A Család- és Gyermekjóléti Központ esetmenedzseri tevékenysége olyan, a gyermekek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amelynek célja, hogy hozzájáruljon a Kunhegyesi Járás területén élő gyermekek testi, lelki, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődéséhez, a családban történő nevelkedésükhöz, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetéséhez, további veszélyeztetettség megelőzéséhez, illetve a már családjából kiemelt gyermekek hazagondozásához. Mindezt a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával, az ellátások biztosításával, közvetítésével, szervezésével és koordinálásával biztosítja. A szakmai tevékenység irányait, az eszközként használt módszerek kiválasztását, a segítségnyújtás formáit a felmerülő problématípusok, a veszélyeztetettséget kiváltó okok determinálják. Cél a családok összetartó erejének megőrzése, támogatása és az átmenetileg sérült vagy hiányzó családi funkciók helyreállításának támogatása.

A szolgáltatás elsődleges célcsoportja a Kunhegyesi Járás településein élő 0-18 éves korosztály, és mindazon felnőttek, akik a gyermekek sorsának alakulásában, alakításában szerepet vállalnak. Szoros az együttműködés a Család- és Gyermekjóléti Központ, a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat, a Hatósági és Gyámügyi Osztály és a jelzőrendszer tagjai között.

A Család- és Gyermekjóléti Központ gyermekvédelmi gondoskodás keretében hatósági intézkedésekhez kapcsolódó, a gyermek védelmére irányuló feladatai a következők:

Javaslatot készít:

- a veszélyeztetettség mértékének megfelelően a gyermek védelembe vételére
- nevelésbe vételére
- családba fogadására, illetve annak fenntartására
- harmadik személynél történő elhelyezésének kezdeményezésére
- családba fogadó gyám kirendelésére
- tankötelezettsége teljesítésének előmozdítására

- gondozási helyének megváltoztatására
- a gyermek után járó családi pótlék természetbeni formában történő nyújtására
- védelembe vétel esetén a család- és gyermekjóléti szolgálat által elkészített javaslatot mérlegelés nélkül, azonban szükség szerint kiegészítve továbbítja 3 munkanapon belül a gyámhivatal felé,
- a gyermeket fenyegető közvetlen és súlyos veszély esetén a veszély tényét és jellegét megnevezve telefonon haladéktalanul, majd írásos formában javaslatot tesz a hatóság intézkedésére,
- vizsgálatot végez és javaslatot tesz a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtására, valamint az ehhez kapcsolódó pénzfelhasználási terv készítésére, tartalmára, módosítására,
- a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásának időtartama alatt együttműködik a család- és gyermekjóléti szolgálattal, valamint a kirendelt eseti gyámmal. Az együttműködés keretében tájékoztatást ad a gyermek veszélyeztetettségének alakulásáról, a megszüntetés érdekében tett intézkedésekről, a családi pótlék természetbeni formában nyújtott felhasználásának tapasztalatairól,
- szükség szerint kezdeményezi a gyámhivatalnál a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásának felülvizsgálatát, ennek során
  - eredményéről és további nyújtásának szükségességéről,
  - szükség esetén új pénzfelhasználási tervet készít, amit megküld a gyámhivatal részére,
  - részt vesz a gyámhivatali tárgyaláson,
- az esetmenedzser együttműködik a megelőző pártfogó felügyelővel, tájékoztatja a gyámhivatalt a gyermek veszélyeztettségére vonatkozó körülményekről, egyéni-gondozási nevelési tervet készít, szervezi a megvalósítását, közreműködik a nevelésbe vett gyermek visszahelyezésében, utógondozásában,
- az esetmenedzser és a megelőző pártfogó felügyelő szükség szerint családlátogatást végez, közösen hallgatják meg a gyermeket,
- biztosítja a gyermekjogi képviselő, pártfogó felügyelő munkavégzéséhez szükséges helyiségeket,
- védelembe vétel felülvizsgálata során tájékoztatást ad az elért eredményekről, a veszélyeztetettség alakulásáról és javaslatot tesz a szükséges intézkedésről,
- megelőző pártfogás alatt álló gyermek esetén fenntartásra vagy megszüntetésre tesz javaslatot,
- más gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó intézkedések megtételére tesz javaslatot,
- egyéni gondozási-nevelési tervbe bevonja a gyermeket és családját, a család- és gyermekjóléti szolgálatot, az eset szempontjából érintett, szükséges egyéb szakembereket, szükség szerint a megelőző pártfogó felügyelőt,
- értékeli az egyéni gondozási-nevelési tervet, szükség esetén módosítja vagy kezdeményezi a módosítását. Amennyiben a megvalósítása a szülő illetve a gyermek együttműködése miatt nem lehetséges, írásban jelzi a gyámhivatalnak, felhívja a gyermek és szülője figyelmét arra, hogy kezdeményezhet más gyermekvédelmi intézkedést. Ennek bekövetkezésekor javaslatot tesz a gyámhivatal felé. Amennyiben a bevont szakemberek mulasztása miatt nem valósult meg, írásban jelez a gyámhivatal felé,

- szükség szerint családlátogatást tesz,
- az esetkezelésben félévente felülvizsgálatot végez.

A családjából kiemelt gyermek visszahelyezésének, családba fogadásának elősegítése

- a gyermek visszahelyezése érdekében együttműködik a gyermekvédelmi gyámmal, támogatja a szülőket, a családba fogadó személyt a szükséges feltételek megvalósításában, a gyermekkel való kapcsolattartásban,
- felülvizsgálat előtt az esetmenedzser meglátogatja a gyermeket a gondozási helyén, tájékozik a beilleszkedéséről, látogatásának lehetőségeiről, kivéve, ha gyermek örökbe fogadható,
- folyamatosan kapcsolatot tart a gyermek gondozási helyével, a területi gyermekvédelmi szakszolgálattal, a gyermekvédelmi gyámmal,
- javaslatot tesz a kapcsolattartás formájának, módjának megváltoztatására, ha a szülő vagy a kapcsolattartásra jogosult más személy körülményeiben, életvitelében történő változás azt indokoltá teszi,
- a felülvizsgálat során tájékoztatja a gyámhivatalt,
- a gyermeknek a szülővel valamint más kapcsolattartásra jogosult személlyel való kapcsolatának alakulásáról,
- a szülő életkörülményeinek alakulásáról,
- a családba fogadás lehetőségeiről,
- az esetmenedzser utógondozói feladatokat lát el, ennek érdekében segíti a gyermek családjába történő visszailleszkedését, lakókörnyezetébe történő beilleszkedését, tanulmányai folytatását, munkahely felkutatását,
- az utógondozás során együttműködik a gyermekjóléti szakszolgáltatást nyújtó intézménnyel.

Az ideiglenes hatályú elhelyezés esetén a család- és gyermekjóléti központ feladata

- Az ideiglenes hatályú elhelyezést elrendelő gyámhivatalnak haladéktalanul (az elhelyezést követő 3 napon belül) beszámol az eddig végzett szociális segítőmunkáról, a megfelelő, gondozási-nevelési tervet és annak értékelését tartalmazó adatlapok megküldésével.
- felveszi a kapcsolatot a gyermek gondozási helyével és a szakszolgálattal,
- szükség esetén tájékoztatja a szülőt az ideiglenes hatályú elhelyezés lehetséges kimeneteleiről. Az ideiglenes hatályú elhelyezés ideje alatt szociális segítőmunkával segíti a szülőt a szülő-gyermek kapcsolattartásában, a veszélyeztető körülmények megszüntetésében,
- ha az ideiglenes hatályú elhelyezés időtartama alatt nem sikerült megszüntetni a veszélyeztető körülményeket, a gyámhivatal a gyermek nevelésbe vételét rendelheti el.

A család- és gyermekjóléti központ feladata a családjából kiemelt gyermek visszahelyezésének elősegítése, illetve utógondozása során

- a gyámhivatal által elfogadott egyéni elhelyezési terv alapján segíti a kiemelt gyermek visszahelyezését vérszerinti családjába,
- kapcsolatot tart a gyermekvédelmi szakszolgálattal (nevelőszülő-tanácsadóval, nevelőszülővel, gyermekvédelmi gyámmal stb.), illetve a gyermekotthon családgondozójával, melynek keretében tájékozódunk a gyermek beilleszkedéséről, fejlődéséről, a szülő-gyermek kapcsolattartásáról,
- személyes segítő kapcsolat keretében a szülő és a gyermek kapcsolatának helyreállítását, továbbá folyamatos kapcsolattartását segíti. Amennyiben szükséges, javasolja a kapcsolattartás szabályainak megváltoztatását a gyámhivatalnál.
- a szülők nevelési, gondozási, háztartásszervezési ismereteinek gyarapítását segíti.
- motiválja a szülőket a lakáskörülmények rendezésében, alakításában.
- segíti a szülőket a szociális és gyermekvédelmi ellátások igénybevételeiben, társadalmi, civil szervezetek, önkéntes segítők közreműködését kezdeményezi,
- a nevelésbe vételt követő 2 hónapon belül az elhelyezett gyermeket gondozási helyén felkeresi, tájékozódik beilleszkedéséről, látogatásának lehetőségéről,
- a nevelésbe vétel teljes időtartama alatt az esetmenedzser folyamatos kapcsolatot tart a gyermekotthon, a nevelő szülői hálózat, illetve a szakszolgálat családgondozójával,
- a gyermek nevelésbe vételének felülvizsgálata során a gyámhivatalt tájékoztatja a szülő-gyermek kapcsolat alakulásáról és a szülő/szülők életkörülményeinek alakulásáról.

Utógondozói feladat

- Az utógondozás célja a gyermek családjába történő visszailleszkedésének, lakókörnyezetbe történő beilleszkedésének, tanulmányai folytatásának vagy az iskolai végzettségének, szakképzettségének megfelelő munkahely felkutatásának segítése,
- az utógondozás során az esetmenedzser együttműködik a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatást, és az otthont nyújtó ellátást végző intézménnyel, személlyel.

Az örökbefogadással kapcsolatos feladatok

A nevelésbe vett gyermek örökbe fogadhatóvá nyilvánítására irányuló eljárás során az esetmenedzser a gyámhivatal megkeresésére:

- környezettanulmányt készít a gyermek szüleinél, illetve a gyámhivatal és a szakszolgálat megkeresésére az örökbe fogadni szándékozó személynél,
- figyelemmel kíséri az örökbe fogadni szándékozó személyhez gondozásra kihelyezett gyermek ellátását, a szülő-gyermek kapcsolat alakulását, a gyermeknek a családba történő beilleszkedését, és a gyámhivatal által kitűzött határidőre javaslatot tesz az örökbefogadásra vonatkozóan.

A feladatok megvalósítása céljából a család- és gyermekjóléti szolgálat családsegítői, a család- és gyermekjóléti központ esetmenedzserei, valamint a tanácsadó által alkalmazott módszerek és technikák a következők: egyéni esetkezelés, csoportmunka, közösségi munka.

Használt technikák: információnyújtás, tanácsadás, segítő beszélgetés, ügyintézés, szolgáltatások közvetítése, egyéni és családi konzultáció, szünidei program, drogprevenció, foglalkozás, családi nap, gyermeknap, egészségnap, esetmegbeszélés, esetkonferencia, szakmaközi megbeszélés, tanácskozás.

A Család- és Gyermekjóléti Központ speciális feladatai

A Család- és Gyermekjóléti Központ az általános szolgáltatási feladatain túl a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítése, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése, jogainak érvényesítése érdekében a gyermek igényeinek és szükségleteinek megfelelő önálló egyéni és csoportos speciális szolgáltatásokat, programokat nyújt. Így:

1. utcai szociális munkát,
2. kapcsolattartási ügyeletet,
3. kórházi szociális munkát,
4. készenléti szolgálatot biztosít térítésmentesen.

A Kunhegyesi Mikro-térégi Szociális Intézmény Család- és Gyermekjóléti Központ esetmenedzseri feladatait 2021. 08. 31. napjáig láttam el Tomajmonostora, Tiszagyenda és Tiszabura településeken.

2021. 01. 01. és 2021. 08. 31. között az alábbi statisztikai számadatokat tartotta nyilván intézményünk a települések vonatkozásában:

Tomajmonostora:

- védelembe vett gyermekek száma 10 fő / 4 család.
Ebből a védelembe vétel elrendelése 2 család 4 gyermekét érintette 2021-ben, melyből 1 fő esetében 50 órát meghaladó igazolatlan iskolai mulasztás miatt, 3 fő esetében pedig a szülő betegsége miatt került sor a hatósági intézkedés alkalmazására.
4 gyermek vonatkozásában a védelembe vétel felülvizsgálatára volt szükség, 2 gyermek esetén pedig előző évről áthúzódó volt a védelembe vétel.
Eredményesség miatt 4 kiskorú védelembe vétele szűnt meg 2021-ben.
- Ideiglenes hatályú elhelyezés nem történt 2021-ben.
- Nevelésbe vett kiskorúak száma 10 fő.
1 gyermek nevelésbe vétele megszűnt, a kiskorú hazagondozhatóvá vált a családjába.
- Családbafogadott gyermekek száma a településen 3 fő. A szülő betegsége miatt volt szükség a családbafogadás elrendelésére.
1 kiskorú esetében megszűnt a családbafogadás, a gyermek vissza lett helyezve a szülőjéhez.

Tomajmonostora településen a nyilvántartott veszélyeztetett kiskorúak száma 20 fő (2021. 08. 31-ig)

Tiszagyenda:

- védelembe vett gyermekek száma 8 fő / 3 család.
Hatósági intézkedés alkalmazására az együttműködés hiánya, elhanyagolás, valamint családtagok közötti (szülő-nagyszülő) konfliktus miatt került sor.
- Eredményesség miatt 1 kiskorú védelembe vétele szűnt meg 2021-ben, 1 főnél pedig a házasságkötés engedélyezésével.
- Ideiglenes hatályú elhelyezés nem történt 2021-ben. Nevelésbe vett kiskorú nincs a településen.
- Családbafogadott gyermekek száma 5 fő.

Tiszagyenda településen a nyilvántartott veszélyeztetett kiskorúak száma 8 fő (2021. 08. 31-ig)

Tiszabura:

- védelembe vett gyermekek száma 55 fő / 23 család.
Hatósági intézkedés alkalmazására az 50 órát meghaladó igazolatlan iskolai mulasztás, jogellenes cselekedet, bántalmazás, családi konfliktus, együttműködés hiánya, elhanyagolás, szülők életvitele és szenvedélybetegsége, csavargás, valamint nevelési probléma miatt került sor.
- Eredményesség miatt 18 kiskorú védelembe vétele szűnt meg 2021. 08. 31-ig, valamint 1 főnél a házasságkötés engedélyezésével, 4 fő esetében pedig a nagykorúság elérésével.
- Ideiglenes hatályú elhelyezés 1 esetben történt, nevelésbe vett kiskorúak száma 38 fő
- Családbafogadás, gyámkirendelés, valamint gyámság megszüntetése miatt indított új eljárás 8 alkalommal történt
- Szakértői vizsgálatra kötelezés ügyében 11 alkalommal, 10 órás igazolatlan iskolai mulasztás miatt pedig 8 alkalommal küldött a központ tájékoztatást a szolgálatnak 2021. 08. 31-ig további ügyintézés céljából

Tiszabura településen a nyilvántartott veszélyeztetett kiskorúak száma 94 fő (2021. 08. 31-ig)

Jogerős hatósági intézkedésben érintett, esetmenedzseri tevékenységet igénybe vevők száma Tiszagyenda, Tomajmonostora és Tiszabura településeken 169 fő, amelyből 87 a férfi és 82 a nő. Ebből a szolgálat által továbbított/szolgálatról érkező 16.

A Család- és Gyermejkölési Központ által kezdeményezett esetkonferencián, esetmegbeszélésen a családsegítők minden alkalommal részt vettek és javaslataikkal segítették az esetmenedzser munkáját.

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat által szervezett szakmaközi megbeszélésekre a Család- és Gyermekjóléti Központ szakemberei kaptak meghívást, melyen részt is vettek.

Az együttműködés javítása érdekében a jelzőrendszeri felelősöknek kiemelt figyelmet kell fordítani a jelzőrendszer sikeres működtetésére. A jelzőrendszer tagjainak pedig hatékonyabban részt kell venni minden olyan szakmai rendezvényen, amely a gyermekvédelem eredményesebbé tétele érdekében kerül megszervezésre.

A családok érdekében végzett tevékenységünk során arra törekszünk, hogy a rendszeres kapcsolattartás és a folyamatos gondozási tevékenység hatékony és célirányos legyen. Ezáltal tudunk pozitív változást elérni a családok életében.

1.4 Készítette: Bacskai Irén esetmenedzser

2021. október 1-én kezdtem meg munkámat a Család és Gyermekjóléti Központban, mint esetmenedzser. Tiszabura, Tiszagyenda, Tomajmonostora község tartozott hozzám.

A területemen jelenleg összesen **55 védelembe vett család és 27 olyan család ahol a gyermekek nevelésbe** vannak véve, ez **114 fő védelembe vett gyermeket és 48 fő nevelésbe vett gyermeket** jelent. **Tiszaburán 95 fő védelembe vett gyermek** van ez 47 család, **37 fő nevelésbe vett gyermek** ez 21 család, **Tiszagyendán 8 fő védelembe vett gyermek** van 3 család, nevelésbe vett gyermek nincs, **Tomajmonostorán 11 védelembe vett gyermek** van 5 családból és **11 nevelésbe vett gyermek** van 6 családból. **Összesen 162 gyermeket** érint valamilyen hatósági gyermekvédelmi intézkedés, akiknek az ügyében az esetmenedzser jár el.

A kapcsolat és az együttműködés a közvetlen kollégáimmal és a szakemberekkel jó. A jelzőrendszer tagjaival a folyamatos jó munkakapcsolatra törekszem, ellátva őket szakmai tanáccsal, probléma esetén elérhető vagyok számukra. Tekintve a magas esetszámot a Gyámhivatallal napi szintű a kapcsolat az ügyekben az együttműködés elengedhetetlen.

A leggyakrabban előforduló problémák: anyagi, iskolai hiányzások, befejezetlen tanulmányok, csavargás, bántalmazások, családon belüli kapcsolati problémák, nevelési gondok, gondozatlan terhesség, kiskorú terhesség, életviteli problémák, alkohol- és drog fogyasztás.

A területem roppant összetett és megterhelő munkát kíván tekintettel arra, hogy Tiszabura település egymaga lefoglal egy esetmenedzsert, véleményem szerint az ügyek száma és mélysége megkívánna több szakembert. A jelenlegi szakmai stáb nagyon leterhelt, a határidők betartása szinte lehetetlen jelentős késéssel dolgozik minden érintett (esetmenedzser családsegítő, gyámhivatal) a hatósági ügyek felgöngyölítésében a családsegítő, mint a gyámhivatalt. Én magam sem tudom a határidőket betartani annyira sok pl. iskolai hiányzás, hogy az adminisztrációs munkát elvégezni kell a napi munkaidő fele. Maga a környezettanulmányok elkészítése, az esetkonferenciák megszervezése és lebonyolítása nagyon sok időt igénybe vesz.

A rendkívül sok eset miatt, ami a családsegítőkre hárul, sajnos a családok gondozása nem tud megvalósulni az előírások szerint. Az alapellátás során nagy szakmai hiányosságot tapasztalok, a hatósági ügyek nagy része a megfelelő prevencióval a probléma korai szakaszában történő családgondozással megelőzhető lenne. A védelembe vett családok rendszeres családlátogatása és a segítő beszélgetések, valamint a megfelelő szolgáltatásokhoz való eljuttatásuk nem valósul meg maradéktalanul. A védelembe vétel során a rendszeres családlátogatás hiányában a családok számonkérése történik, a problémák feltárása során a településen hallott információk nagyobb súlyban esnek latba, mint ahogy az szakmailag indokolt lenne. Tiszaburán a Magyar Máltai Szeretetszolgálat szolgáltatásainak és programjainak köszönhetően sokat segít a családokon az életvitelük megoldásában, fejlődésében. A gyerekeket szakorvoshoz szállítják, tanodát működtetnek, építőanyagot kapnak a házaik renoválási munkáihoz, közfürdő, mosoda, Gyermekház áll a kisgyermekes családok rendelkezésére. A velük kapcsolatba került pályázati programba bevont családokhoz családi mentorok járnak ki rendszeresen, ezzel is támogatják a településen a lakosok szociális ellátását.

Szintén sokat segít a családokon a Gyermekesély pályázati program, amiben szociális információnyújtás van, ahol napi 8 órában egy munkatárs segíti a szociális ügyek intézésében az ügyfeleket. Van Adományhely is minden járási településen, ami kisegíti az embereket, ha hirtelen szükség lép fel valahol. Családi és szociális mentorokat alkalmaznak a projektben akik tevőleges segítséget nyújtanak a rászoruló családoknak. Ezzel a sok kiegészítő programmal és szolgáltatással sikerül valahogy fenntartani az ellátórendszert, a családok támogatását.

Tiszagyendán kevesebb a hatósági ügy, de nem azért mert nincs probléma, hanem mert nincs napi szinten jelenlévő családgondozás, ugyanis a településre heti 2 alkalommal jár ki Tiszaroffról a családgondozó. Mivel az alapellátás szakembere leterhelt ezért az ügyek egy része a kezdeti szakaszban feltáratlan marad, s amikor már nagy a probléma akkor kerül a hatóság látóterébe.

Tomajmonostora egy ritka kivétele a járás településeinek, mert ott az alapellátás és a lakosok szociális ellátása jól megszervezett, és a családgondozó szakember leterhelt ugyan, de a jelző rendszeri tagok aktív közreműködésének köszönhetően nagyon jól el tudják osztani a feladatokat és hatékonyan tudnak a családok problémáira reagálni. Jellemző a településre, hogy lakosait széleskörűen támogatja, szerencsés helyzetet teremt a közeli gazdaságok által kínált munkalehetőség.

A Központban minden eszköz a rendelkezésemre áll a munkavégzéshez a munkáltató az utazási költségeket is téríti.

Szakmai támogatást rendszeresen kapunk workshopok, érzékenyítő tréningek, szupervíziók formájában, illetve havi esetmegbeszélő fórumok és szakmai összejövetelek vannak szükség esetén, amit a jelzőrendszeri tanácsadó szervez. Lehetőség van különböző szakmai továbbképzéseken is részt venni.

2. Óvodai és iskolai szociális segítők beszámolója

2.1 Készítette: Majnár Erika óvodai és iskolai szociális segítő

A 2021- es évet még mindig a koronavírus határozta meg, a rendkívüli helyzet továbbra is folytatódott, mely megnehezítette a mindennapi munkát. De a körülményekhez alkalmazkodva, a megfelelő védő intézkedéseket betartva végeztem munkámat.

2021 március 1-től augusztus 31-ig Tiszaroff, Tomajmonostora oktatási nevelési intézményeiben valamint a Kunhegyesi Református Óvoda és Általános Iskola szociális segítő tevékenységeit helyettesítésként láttam el.

Az intézmények statisztikai adatai 2020. október 01-én, intézményenként.

Sorszám	Intézmény	Gyermekek száma fő	Ebből				
			Hátrányos (HH) fő	Halmozottan hátrányos (HHH) fő	SNI fő	BTM fő	Gyermekekvédelmi kedvezményben részesül fő
1.	Kovács Mihály Általános Iskola Abádszalók	347	86	64	31	30	159
2.	Tiszavirág Református Óvoda Abádszalók	137	34	13	8	6	71
3.	MMSZSZ Tiszaburai Óvoda	193	21	172	5	4	193
4.	MMSZSZ Tiszaburai Általános Iskola	429	10	413	54	61	428
5.	Tomajmonostorai Csillagszem Óvoda	60					
6.	Tomajmonostorai Általános Iskola	180					
7.	Tiszaroffi Baptista Óvoda	75					
8.	Tiszaroffi Baptista Általános Iskola	100					
9.	Kunhegyesi Református Óvoda	75					
10.	Kunhegyesi Református Általános Iskola	250					
	ÖSSZESEN:	1846	151	662	98	101	851

Az év folyamán végzett tevékenységeimet az alábbi táblázatban részletezem

Tevékenység megnevezése	Abád- szalók	Tisza - bura	Tomaj- monost ora	Tisza - roff	Kunhegy es Ref.	Kunhegy es Központ	Össz.
Fogadóóra Óvoda	25	11	2	2	1	-	41
Fogadóóra Iskola	13	11	2	3	2	-	31
Csoportlátogatás	28	5	1	-	-	-	34
Óralátogatás	1	2	-	1	-	-	4
Konzultáció gyermek	93	51	11	30	-	-	185
Konzultáció szülő	107	50	-	1	1	-	159
Konzultáció pedagógus	95	105	23	19	7	-	249
Konzultáció egyéb szakember	45	45	5	26	1	137	259
Egyéni segítő beszélgetés	23	7	-	-	-	-	30
Csoportos foglalkozás	32	-	-	-	-	-	32
Esetkonferencia/ esetmegbeszélés	7	6	-	-	-	-	13
Rendezvény	2	-	-	-	-	-	2
Óvodai és iskolai jelzés	-	6	-	-	-	-	6
Családlátogatás	7	37	-	1	1	-	46
Információ nyújtás	39	4	3	3	1	-	50
Nyári tábor (nap)	10+1	-	1	7	-	-	19
Delegálás			-	-	-	-	
Továbbképzés	-	-	-	1	-	14	15
Szakmai értekezlet (online)	5	-	-	-	-	11	16
Munka értekezlet TEAM	8	3	-	-	-	10	21
Terep gyakorlat/ terep tanári munka	-	-	-	-	-	5	5
Egyéb adminisztráció	-	-	-	-	-	208	208
Összesen:	541	343	48	94	14	385	1425

Az év folyamán végzett tevékenységeimet az alábbi táblázatban részletezem, mely a KENYSZI adatszolgáltató rendszerében került rögzítésre, az adatok halmozottak.

Elért személy	jan.	febr.	márc	ápr.	máj.	jún.	júl.	aug.	szept.	okt.	nov.	dec.	Össz:
Gyermek	84	9	31	13	162	31	26	19	88	124	68	43	698
Szülő	5	42	34	12	14	5	16	19	51	39	24	32	293
Óvodai és iskolai szakember	27	55	22	12	38	15	2	10	15	24	24	13	257
Egyéb szakember	12	15	13	40	25	47	13	23	33	112	58	14	405
Összesen	128	121	100	77	239	98	57	71	187	299	174	102	1653

Egyéni segítő beszélgetés: 30 alkalommal történt, melyek a digitális oktatásban részt venni nem tudó diákok papír alapú tanulását segítette. Valamint a gyermek nevelési oktatási problémái, családon belüli nehézségei megoldását segítette.

Csoportos foglalkozás: 32 alkalommal történt kortárs segítő és tanulmányi előmenetelt segítő foglalkozások formájában.

Nyári napközis tábor és kirándulás: az Abádszalóki iskolával 1 napos Nyíregyházi kiránduláson vettem részt. A Tomajmonostorai Iskolában 1 napot voltam nyári táborban. Az Abádszalóki családsegítő szolgálattal közösen 10 napot, a Tiszaroffi családsegítő szolgálattal 7 napot táboroztattam. A táborok és a kirándulás jól előkészített és pontosan megszervezett, kreatív és rengeteg élményt nyújtó programok voltak a gyerekek számára. A még mindig fennálló vírus helyzet miatt a közösségi rendezvények közül Abádszalókon kettő volt megtartható melyeken a helyi családsegítő szolgálat munkatársaival közösen vettem részt az előkészítő munkában és a végrehajtásban is.

A vírus helyzet miatt elhúzódó nehézségek ellenére, napi és heti rendszerességgel telefonon és személyesen is tartottam a kapcsolatot a Kunhegyesi Családsegítő Központ esetmenedzsereivel a folyamatban lévő esetekkel kapcsolatban. Az Abádszalóki és a Tiszaroffi családsegítő szolgálat munkatársaival rendszeresen konzultáltunk és ha szükség volt rá családot látogattunk a gyermekek, családok megsegítése érdekében.

Véleményem szerint a vírus okozta személyes segítség korlátozása, negatív hatásai egyre jobban érezhetők a mindennapi munkában. Több segítségre, szorosabb összefogásra lenne szükség a jelzőrendszeri tagok között, hogy a gyermekeket és a családokat segíteni tudjuk. A problémában az információ nem megfelelő időben és nem az összes érintett szakember bevonásával történik. A gyermekkel, családdal kapcsolatban álló jelzőrendszeri tagok mindegyikének jelezni kellene késlekedés nélkül, ha változást érzlelnék és így közösen hatékonyabban és időben tudnánk segíteni.

2.2 Készítette: Vinczéné Tamasi Bernadette óvodai és iskolai szociális segítő

Bevezetés

A kilencvenes évek társadalmi változásainak eredményeképpen hazánkban is felmerült az igény, egy olyan szakképzett segítő rendszeres jelenlétére a nevelési-oktatási intézményekben, aki képes a gyermeket veszélyeztető problémákat korán felismerni, és más segítő intézményekkel, szakemberekkel együttműködve kezelni. A pedagógusok segítség nélkül már nem mindig tudnak megfelelni annak a kihívásnak, amit a halmozottan megjelenő szociális problémák jelentenek.

Az nevelési-oktatási intézményekben 2018. szeptemberétől került bevezetésre kötelező jelleggel a szociális segítő munkakör.

Jogszábai háttér:

- 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról (továbbiakban Gyvt) 40/A. § (2) ag) pontja
  - 15/1998. NM (Nemzeti Erőforrás Minisztérium) rendelet 25 §-a, a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről
- Ez utóbbi jogszabály határozza meg, hogy a nevelési-oktatási intézmények esetén hány főt kell alkalmazni. Előírásai alapján 1000 főre vetítve 1 szociális segítő alkalmazása kötelező.
- Szociális Munkások Etikai Kódexe 2016.

A fenti jogszabályokon kívül a szociális segítőnek célszerű

- A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. (190) törvényt (Nkt.) is ismernie, valamint az iskola belső dokumentumait, így
  - o Alapító okirat, SZSZSZ
  - o Nevelési, pedagógiai program
  - o Házi rend

Ezen túlmenően van még néhány olyan **szakmai dokumentum**, amelyet a szociális segítő munkáját alapvetően meghatároz:

- Szakmai ajánlás a család- és gyermekjóléti szolgáltatás által működtetett észlelő- és jelzőrendszer működésének és működtetésének szabályairól
- Protokoll a család- és gyermekjóléti szolgáltatás által működtetett észlelő- és jelzőrendszer folyamatairól
- Módszertani útmutató a gyermekvédelmi észlelő- és jelzőrendszer működtetése kapcsán a gyermek bántalmazásának felismerésére és megszüntetésére irányuló szektor semleges egységes elvek és módszertan című dokumentumok.

Az iskolai szociális segítő munkájáról általánosságban az mondható el, hogy

- középpontjában a gyermek, valamint a gyermek és iskola kapcsolata áll.
- Segíti az iskolát, hogy érzékenyebb legyen a gyermek szükségleteire.
- Segíti a hátrányos helyzetű, valamint iskolai kudarcoknak kitett gyermeket/tanulót a sikeres integrálódásban.
- Igyekszik formálni a szülő óvodával/iskolával kapcsolatos elvárásait, gondolkodását.

Szociális segítő munka célja:

- a gyermekek, tanulók, szülők, pedagógusok részére megfelelő szakmai segítség megadása,
- az óvodás- és iskoláskorú gyermekek veszélyeztetettségének megelőzésében, kezelésében, megszüntetésében való segítségnyújtás,
- a gyermekek tanulmányi előmenetelének, szocializációjának, egészségnevelésének támogatásában való közreműködés,
- a szociális és a köznevelési ágazat szereplői szoros együttműködésének kialakítása, az együttműködés hatékonyságának növelése.

A szociális segítés célcsoportjai

- gyermekek/tanulók
- gyermek/tanuló családja
- pedagógusok,
- nem pedagógus alkalmazottak,
- más segítő szakemberek.

A szociális segítő mintegy összekötő jelenik meg az otthon, az iskola és a közösség között, és különböző szolgáltatásokkal segíti és támogatja, a diákokat a tanulásban, a szocializáció folyamatában.

Szociális segítés alapelvei:

- együttműködés,
- nyitottság, egymásra odafigyelés,
- egyenrangúság,
- tudásmegosztás,
- felelősségvállalás,
- multidiszciplinaritás (több szakterületet együttműködése).

Szakmai tevékenység értékelése**Területi illetékesség**

- KSZC Nagy László Gimnázium, Technikum és Szakképző Iskola Kunhegyes
- Kunhegyesi Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola
- MMSZ Tiszabő Általános Iskolája
- MMSZ Tiszabő Margaréta Óvodája

2021. március 01 – augusztus 31. között helyettesítés

- Kunhegyesi Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola Tiszagyendai Tagintézmény
- Platánfa Óvoda Tiszagyenda
- Kunhegyes Város Óvodai Intézménye
  - o Garay úti óvoda
  - o Zádor úti óvoda
  - o Kossuth úti óvoda

Létszámadatok:

Intézmény neve	2020. október 01-i adatok fő	2021. október 01-i adatok fő	2021. március 01-i adatok fő
KSZC Nagy László Gimnázium, Technikum és Szakképző Iskola Kunhegyes	420	393	-
Kunhegyesi Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola ¹	313	307	-
MMSZ Tiszabő Általános Iskolája	339	339	-
MMSZ Tiszabő Margaréta Óvodája	164	180	-
Kunhegyesi Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola Tiszagyendai Tagintézménye	-	-	113
Platánfa Óvoda Tiszagyenda	-	-	43
Kunhegyes Város Óvodai Intézménye Garay úti óvoda	-	-	62
Kunhegyes Város Óvodai Intézménye Zádor út óvoda	-	-	67
Kunhegyes Város Óvodai Intézménye Kossuth úti óvoda	-	-	49
ÖSSZESEN	1236	1219	334
2021.03.01.-08.31. KÖZÖTT ÖSSZESEN	1553		

Éves munkaterv

Az éves beszámoló elkészítésének egyik nehézsége, hogy az év értékelésénél két tanévre vonatkozó adattal kell dolgozni. A köznevelési intézmények ugyanis nem évre, hanem tanévre, illetve nevelési évre vonatkozóan készítik a munkatervüket. Ehhez igazodik az általam készített munkaterv is.

A szociális segítő munkája előre nehezen megtervezhető, hiszen azt elsősorban az aktuális problémák alakítják. Az elmúlt két évben a koronavírus járvány is nagy szerepet játszott abban, hogy nem voltak előreláthatóak a feladatok. Különösen hátrányosan érintette ez a szülőkkel való kapcsolattartást, a közösségi rendezvényeket, és a Nagy László Gimnázium, Technikum és Szakképző Iskola esetén a diákokkal való kapcsolattartást is. A 2020/2021-es tanévben az intézmény 2020. november elejétől 2021. április végéig online formában oktatott. A 2020/2021-es tanévre a fenti tényezők függvényében nem intézményenként készült a munkatervem, hanem a szükségletfelmérő adatlapok figyelembe vételével egy központi munkatervet állítottam össze. A 2021/2022-es tanévre azonban az intézmények igényei alapján már külön-külön elkészítettem a terveket, bízva abban, hogy a pandémia nem fogja akadályozni a munkát. Nem könnyítette meg a munkaterv végrehajtását a 2021. márciusától végzett helyettesítés, amikor öt új intézménnyel bővült a területem.

A munkatervekben meghatároztam a szociális segítő munkájának

- célját,
- célcsoportjait,

¹ 2021. szeptemberétől Kunhegyesi Általános Iskola

- stratégiai partnereit,
- a szükségletfelmérő adatlapok alapján fontossági sorrendben a rendszeresen végzendő feladatokat,
- az online munkavégzéssel kapcsolatos teendőket,
- a nyári időszak munkáját,
- valamint a fogadóórák rendjét.

2021. évi statisztikai adatok

Tevékenységi statisztika

Sor-szám	Tevékenység megnevezése	Száma db
1.	Konzultáció pedagógus	412
2.	Konzultáció szülő	43
3.	Konzultáció gyermek	51
4.	Konzultáció egyéb szakember	170
4.	Információnyújtás	6
5.	Tanácsadás	60
6.	Hivatalos ügyek intézésében való segítségnyújtás	45
7.	Családlátogatás	75
8.	Óvodai csoport megfigyelése, tanulók megfigyelése, óralátogatás	27
9.	Prevenációs, edukációs csoportmunka	22
10.	Pályaorientáció támogatása	17
11.	Készségfejlesztő csoportfoglalkozás	37
12.	Kulturális programok szervezése/aktív részvétel	17
13.	Sport- és szabadidős programok szervezése/aktív részvétel	53
14.	Szociális akciók szervezése, végrehajtása	14
15.	Nevelőtestületi ülésen, diák önkormányzati ülésen való részvétel	4
16.	Szülői értekezleten való részvétel	11
17.	Esetmegbeszélés, esetkonferencia	18
18.	TEAM munka óvodában, iskolában	4
19.	TEAM munka a család- és gyermekjóléti központban	14
20.	Jelzés fogadása	35
21.	Jelzés küldése	9
22.	Delegálás	7
23.	Gyermekevédelmi feladatok (tájékoztatások - esetkonferencia helyett)	34
24.	Közvetítés, gyermek-gyermek, gyermek-pedagógus között	7
25.	Egyéb (munkamegbeszélések, munkaértekezletek, műhelytalálkozó, Team munka)	19
26.	Egyéb - fogadóóra	117
27.	Egyéb - adminisztrációs munkák, egyéni, csoportos tevékenységekhez anyaggyűjtés, tájékoztatók, PPT-k készítése	72
ÖSSZESEN:		1400²

² Halmazott adat

A tevékenységi adatok az előző évhez képest 24%-kal emelkedtek. Ez az emelkedés igen jelentős, ha figyelembe veszem, hogy a Nagy László Gimnázium, Technikum és Szakképző iskola jelenléti oktatása több hónapra keresztül szünetelt. Igaz március 01-től elláttam öt új intézményt, de a tavaszi időszakban ezeket az intézményeket is érintette a járvány miatti bezárás, illetve a helyettesítés érintette a nyári időszakot is.

Ki kell emelnem az alábbi tevékenységek növekedését:

- tanácsadás,
- hivatalos ügyek intézésében történő segítségnyújtás,
- családlátogatás,
- különböző csoportfoglalkozások (pályaorientáció, prevenciós és edukációs csoportmunka, készségfejlesztés),
- jelzések fogadása és küldése.

A legmagasabb azonban még mindig a pedagógusokkal és más szakemberekkel történő konzultációk száma, ami folyamatosan emelkedő tendenciát mutat. A konzultációk számának emelkedése több szempontból elemezhető. Egyrészt vannak intézmények, ahol növekszik a pedagógusok befogadó készsége, a konzultációk emelkedésével pedig növekszik a végzett tevékenységek száma és félesége. Másrészt viszont vannak intézmények, ahol folyamatosan nekem kell kezdeményeznem a konzultációt. Ezekben az intézményekben is emelkedik a konzultációk száma, de nem emelkedik a végzett tevékenységek száma. E két – pozitív és negatív – tényező okozza, hogy arányában a pedagógusokkal és egyéb szakemberekkel történő konzultációk száma lényegesen magasabb, mint a többi tevékenységé. Csökkent viszont az esetmegbeszélések és esetkonferenciák száma, a járványhelyzet miatt többségében papíros alapon történt a tájékoztatás és javaslattevés. Sajnos azonban számos esetben nem kaptam felkérést, elsősorban a védelemben vételi felülvizsgálati eljárásban való részvételre.

Az intézmények esetén a Nagy László Gimnázium, Technikum és Szakképző Iskola esetén az online oktatás miatt számottevő tevékenység nem volt.

A Magyar Máltai Szeretetszolgálat Tiszabői Általános Iskolája továbbra is csak az egyéni segítő beszélgetéseket preferálta. Mindemellett folyamatosan gondok voltak a szociális segítőnek a helyiség biztosításával. 2021. szeptember 01-től az intézmény bővítése miatt már nem is tudták megoldani. Ennek köszönhetően a gyermekek/tanulók és szülők részére a fogadóórákat a helyi család- és gyermekjóléti szolgálatnál tartottam. Az intézményben az egyéni foglalkozásokat pedig éppen üres tanteremben sikerült megvalósítani. Továbbra is heti rendszerességgel látogattam az iskolát, minden alkalommal felkerestem a szociális koordinátort, illetve online és telefonon rendszeres volt a kapcsolattartás az intézménnyel. A család- és gyermekjóléti szolgálatnál tartott fogadóóráknak köszönhetően jelentősen emelkedett a hivatalos ügyek intézésében való segítségnyújtás, elsősorban olyan esetekben, amikor a helyi szociális segítő a probléma értelmezésével, vagy megoldásával nem boldogultak, valamint a családlátogatások száma.

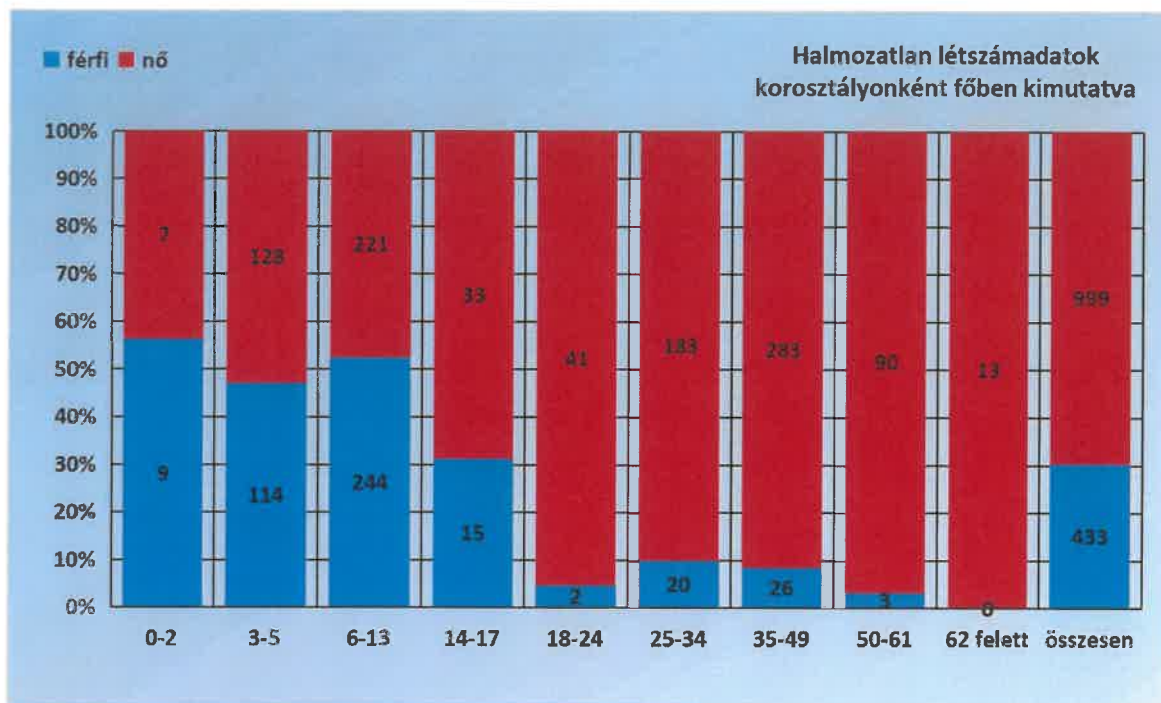
A Magyar Máltai Szeretetszolgálat Tiszabői Margaréta Óvodája tekintetében szintén növekedett az ellátott tevékenységek száma, különösen a családlátogatások terén, az óvodai hiányzásokkal kapcsolatban kérték a segítségem, valamint a csoportos tevékenységek, elsősorban a rendezvényekben való aktív részvétel valósult meg nagyobb számban.

Az intézmények közül kiemelkedik a Kunhegyesi Általános Iskola, ahol egyre szélesebb körben tudom a tevékenységem megvalósítani. Külön kiemelném, hogy az intézmény minden szülői értekezletén részt tudtam venni, és két tanév után először sikerült a szülők széles körben történő személyes tájékoztatása. Ennek köszönhetően egyre több szülő önállóan keres meg az iskolai problémákkal kapcsolatban. Szintén nagy eredmény a csoportos foglalkozások számának emelkedése. 2021. szeptemberétől 1-8 osztályban bántalmazás témakörben felkérést kaptam csoportos érzékenyítő foglalkozások tartására. Hatalmas feladat, sajnos a teljes megvalósítást megakadályozza, hogy 2022. évben újra helyettesítést kell végezni, két településen öt intézménnyel bővült a területem, bár Tiszabő település intézményeit másik kolléga vette át, de így is közel 50%-kal megemelkedett az ellátandó terület. Igen örömdetes, hogy már a diákok is megkeresnek, önként kérik a szolgáltatásban való részvételüket. A pedagógusokkal és a gyermekvédelmi felelőssel a gyermekvédelmi munkában való szoros együttműködés megvalósulása is egyre jobb úton halad.

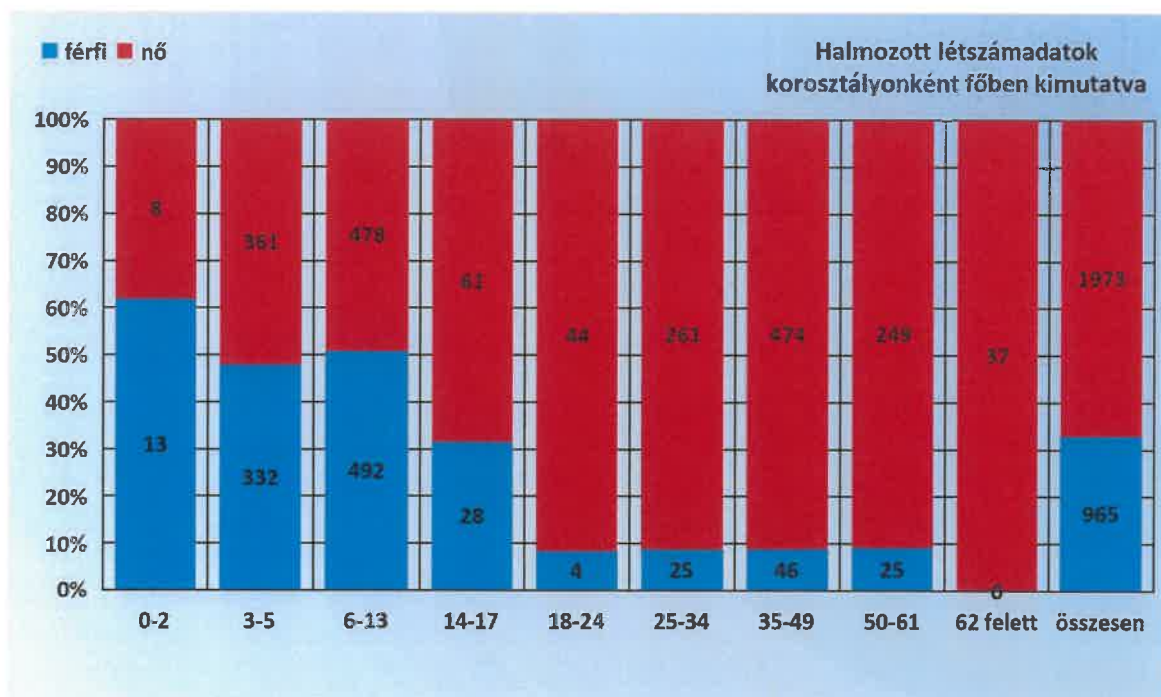
A helyettesítésként ellátott óvodák és iskola tekintetében pozitív tapasztalataim voltak. Az intézmények többségében nem voltak teljesen tisztában a szociális segítő munkájával. Mindenhol részletesen ismertettem a tevékenységem, és többségében nyitottak voltak a szolgáltatások igénybevételére. A koronavírus járvány azonban közbeszólt, az intézmények másfél hónap időtartamra bezártak. A nevelési év/tanév hátralévő idejében a legtöbb intézménynél a hiányzásokkal küzdöttek, a szülők éltek a jogszabály adta lehetőséggel, hogy a gyermekük továbbra is maradhat digitális oktatásban. Ebből adódóan az eltervezett feladatokat sem lehetett maradéktalanul megvalósítani. Ennek ellenére az intézmények közül bármelyikkel nagyon szívesen dolgoztam volna az elkövetkezendő tanévben is. A kunhegyesi óvodák részéről kifejezetten pozitív visszajelzéseket kaptam. A tiszagyendai általános iskola a Kunhegyesi Általános Iskola tagintézménye, így meggyőződésem, hogy sikeresen tudtam volna a tevékenységeket átültetni. Egyedül a Platánfa Óvoda vezetője részéről éreztem némi passzivitást, elutasítást.

Létszámadatok alakulása

A fenti diagram az éves szinten elért létszámot halmozatlan adatként mutatja, vagyis minden egyes személy csupán egyszer jelenik meg az adatsorban. Ugyanakkor a tevékenységekhez kapcsolódóan egy-egy személyt több alkalommal is elérünk. Ha ennek függvényében nézzük meg az adatokat, sokkal magasabb számot kapunk. Az alábbi diagram a halmozott létszám adatokat tartalmazza:

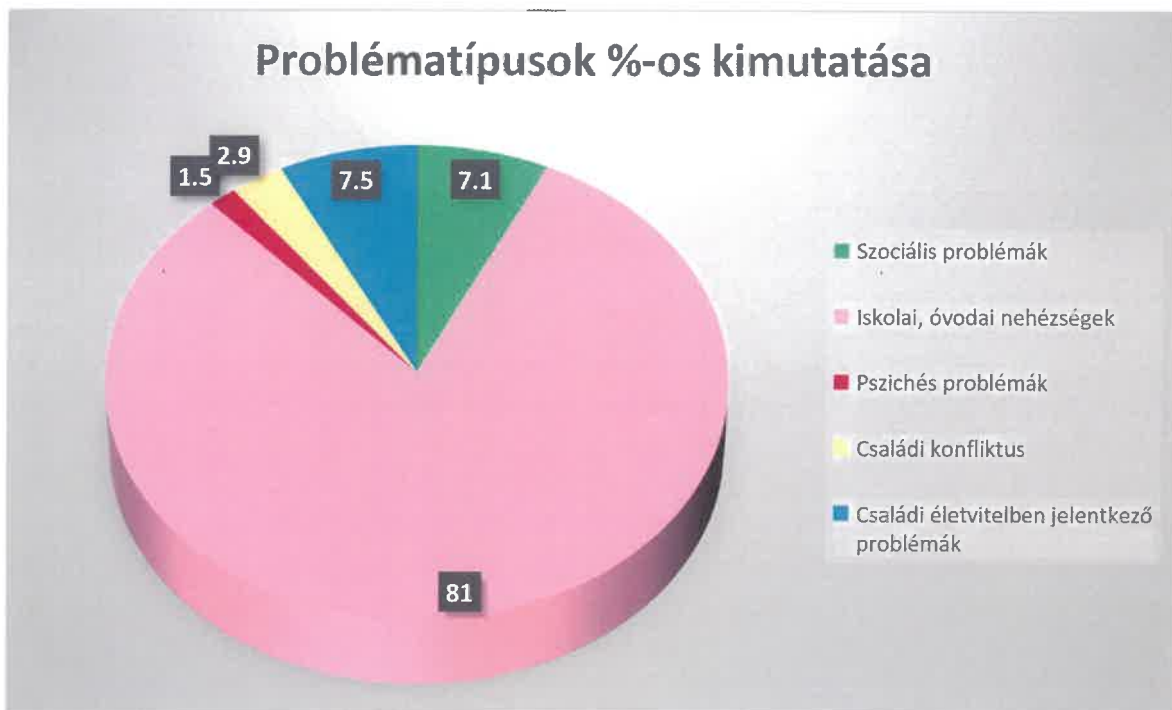

A létszámadatok esetén egy nagyon lényeges különbséget észlelhetünk, mégpedig a férfi és női nemek aránya között. A nők száma sokkal magasabb, mint a férfiaké. A gyermek/tanuló létszámadatoknál nincs szignifikáns különbség, ez a 24 éves korosztálytól kezdődik. Ezt a

magas különbséget az okozza, hogy a pedagógusok, valamint egyéb szakemberek terén, akikkel én a kapcsolatot tartom sokkal magasabb a nők száma. Igaz ez a szülőkre is, az intézményekben csak ritkán látni, hogy az apa intézi a teendőket a gyermek/tanuló ügyében. Akár a halmozott, akár a halmozatlan adatokat tekintjük 70 – 30 %-os a nemek aránya, a nők javára. Ebből alapvetően le lehet vonni azt a következtést, hogy a köznevelési intézményekben, a szociális szférában, a pedagógiai szakszolgálatnál, a különböző hivatalokban, és még a civil szervezeteknél is sokkal több a női munkaerő, és a gyermekek ügyében is inkább az anyák járnak el.

Emellett azt is meg kell említenem, hogy a létszámadatoknál az előző évihez képest 64%-kal emelkedett a bevont személyek száma. Ez elsősorban a különböző csoportos tevékenységeknek köszönhető, valamint az intézményeknek, hogy egyre több lehetőséget adnak a csoporthelyzetben való megfigyelésre, a különböző prevenció, edukáció és készségfejlesztő munkára, a pályaeorientációra, és az óvodai csoportok, iskolai osztályok kulturális és szabadidős rendezvényein való aktív részvételre.

Hozott problémák számszaki alakulása

A hozott problémák az elsődleges problémákat mutatják, a Magyar Államkincstár Igénybevevői Nyilvántartásában rögzített (KENYSZI) adatok alapján. A problémák számszerűsége így lényegesen kisebb, mint amit valójában egy szociális segítő kezel. A KENYSZI-ben ugyanis csak az elsődleges problémát kell rögzíteni, ugyanakkor a legtöbb gyermek/tanuló esetén halmozottan vannak jelen a problémák, különösen a hátrányos helyzetű településeken, a hátrányos helyzetű gyermekek, családok esetén. Ilyenkor általában azt a problémát nevesítem, amellyel, az első alkalommal került jelzésre az adott eset. Van, amikor azonban ezt felülírják a közbeni történések, ilyenkor súlyozok, hogy melyik probléma lehet az elsődleges. Ez azonban nagyon nehéz, hogyan tegyek különbséget abban, hogy a

gyermek/tanuló életében a családi konfliktusok, a magatartási/beilleszkedési gondok, vagy éppen a tanulmányi, esetleg anyagi problémák a súlyosabbak. Ezek ugyanis egymással összefüggésben vannak, gyakran egyforma nehézséggel hátráltatják a gyermek fejlődését.

A 2020-as évvel való összehasonlítás alapján továbbra is az iskolai nehézségek állnak, nagyon magas százalékkal az első helyen, sőt még növekedett is az arány a megelőző évhez képest 9%-kal. A legjelentősebb változás azonban a pszichés problémák esetén van, az előző év 2. helyéhez képest az 5. helyre került, ez egy pozitív változás. A családi életvitelben jelentkező és szociális problémák közel azonos százalékot tesznek ki az egészből, viszont csökkent a családi konfliktussal érintett ügyek száma.

A hozott problémákból számtalan következtetés levonható, csupán néhány a munkám szempontjából meghatározó tényező.

- Az iskolai, óvodai nehézségek első helye egyértelmű, mivel a szociális segítő munkájának középpontjában a gyermek és iskola kapcsolata áll. A számok pedig azt mutatják, hogy a munkám során ez az elv maradéktalanul érvényesül. Az iskolai nehézségek esetén a következőképpen alakult a problémák rangsora.
  - 1) magatartási, beilleszkedési nehézségek,
  - 2) óvodai, iskolai hiányzás,
  - 3) tanulási problémák,
  - 4) egyéb³
  - 5) iskolai konfliktushelyzetek.
- A szociális, családi életviteli gondok, valamint családi konfliktusok problémakör alacsony értékeket mutat. Ez több dologra utal. Egyrészt arra, hogy a szülőkhöz még nem jutott el az információ a szociális segítő szolgáltatásairól, vagy, ha eljutott, nem élnek a lehetőséggel, egyrészt, azért, mert nem értik, másrészt, azért, mert nem érdekli őket, harmadrészt pedig, mert nincs szükségük a segítségre. Ugyanakkor nekem az alapvető feladataim közé tartozik, hogy a családi és szociális problémák megoldásában hatékonyabban részt tudjak venni, mivel ezek a gondok befolyásolják a gyermek iskolai életét. Abban, hogy ezen a területen előbbre tudjak lépni, sokkal szorosabb együttműködésre lenne szükség a családsegítő szolgálatokkal, valamint a jelzőrendszer egyéb tagjaival. A járásban jelen van a Magyar Máltai Szeretetszolgálat, ahol a családi és szociális problémák kezelése elsődleges a szakmai programban. A kapcsolat felvétel, a problémák megoldásának bevonása terén azonban egyoldalú a munkakapcsolat, a kezdeményező fél mindig én vagyok. Ami a családsegítő szolgálatokat illeti az a tapasztalatom, és tulajdonképpen ez igaz a jelzőrendszer többi tagjára is, hogy a szociális segítő munkáját még nem fogadták el, sajnos a szakmabeliek sem látják, hogy ebben a munkában milyen lehetőségek rejlenek, sokan egyáltalán nem is ismerik.
- A pszichés problémák utolsó helye öröndetes, ami azonban nem azt jelenti, hogy nincsenek jelen, hanem azt, hogy a megelőző évekhez képest már sokkal jobban tudom kezelni az intézmények azon kéréseit, hogy a pszichés, pszichiátriai gondokkal küzdő gyermekeket felvegyen segítő szolgáltatásba. Bár már a munkám kezdetén is tudtam, hogy hol vannak a kompetencia határain, de ezt nagyon nehéz volt érvényesíteni, amikor egy intézmény számára az ilyen problémával küzdő gyerekek esetén én voltam az egyetlen

---

³ Minden olyan iskolai nehézség, ami a többi kategóriába nem sorolható.

megoldás, mivel az iskola, a családsegítő, de még a pszichológus sem boldogult a gyermekkel/tanulóval, illetve a családot nem tudták rávenni, hogy a gyermeket a megfelelő vizsgálatokra elvigyék. Gyakran előfordult, hogy a kompetencia határait át lépve igyekeztem segítséget nyújtani a gyermek érdekében. Ez a segítségnyújtás azonban számtalanszor a visszájára fordult, mivel a többi részt vevő hátralépett, rám hagyva megoldást, amit természetesen nem tudtam egyedül véghez vinni. Amikor viszont jeleztem ezt a tényt és delegáltam a gyermeket más szakemberhez, akkor jött a „fekete leves”, hogy nem vagyok képes eredményt elérni. Sőt az is előfordult, hogy szóvá tették: túlléptem a kompetencia határokat, nem hagytam érvényesülni a többi szakembert. Ma már sokkal inkább betartom a módszertani ajánlást, igyekszem az abban foglaltakat érvényesíteni. Ez nem azt jelenti, hogy ezeknek a problémáknak a megoldásában nem segédkezem, csupán azt, hogy annyit vállalom magamra, amennyi a szakmai feladatom.

Online oktatás alatt végzett tevékenység

A digitális oktatásra való átállás kezdetén 10 nap szabadságon voltam, vezetői utasításra.

A 2021-es évben még mindig meghatározó volt a koronavírus járvány. Az intézményeim közül ez leginkább a KSZC Nagy László Gimnázium, Technikum és Szakképző Iskolát érintette, ahol 2020. november hónap elejétől 2021. április végéig tartott a digitális oktatás.

A többi intézményt, az óvodákat és általános iskolákat is érintette a tavaszi időszakban. 2021. március 08. és április 19. között kényszerültek az intézmények a jelenléti oktatásról átállni a digitális oktatásra.

A megelőző évi jelentésben, a digitális oktatással kapcsolatban arról számoltam be, hogy a szociális szférát is felkészületlenül érte a járványhelyzet, de az akkor szerzett tapasztalatokkal felvértezve egy újabb krízis esetén már sokkal hatékonyabban leszek képes a munkámat végezni. Ez a pozitív gondolkodás nem vált be, sőt a korábban szerzett tapasztalatok sem segítettek.

A Nagy László Gimnázium, Technikum és Szakképző Iskola esetén az online oktatás alatt nem tudtam kapcsolatot teremteni a gyermekekkel/tanulókkal, illetve szülőkkel. Online módon és telefonon többször felajánlottam a segítségem. A létrehozott szülői és tanulói facebook csoportok nem működtek. Ennek valószínűleg az az oka, hogy nem jutott el az érintettekhez az információ, ha pedig eljutott, nem értették, vagy nem érdekelte őket. A saját facebook oldalamon, illetve más hivatalos felületeken több alkalommal tettem felhívást közzé, hogy a szociális segítői szolgáltatás elérhető, ennek sem lett eredménye. Egyetlen pozitív esetről tudok beszámolni. Egy korábban – még a jelenléti oktatás ideje alatt – egyéni segítő szolgáltatásban részt vevő diák online megkeresett, hogy a jelenléti oktatás újraindulását követően szeretné az egyéni segítő beszélgetéseket folytatni. Ez meg is valósult, egészen a tanév végéig.

A koronavírus járvány nagymértékben hozzájárult ahhoz, hogy az intézményben a szülők és tanulók elérése nem teljes mértékben valósult meg. Az idej és elkövetkezendő tanév egyik fontos feladata, hogy az érintettek értesüljenek a szolgáltatás létéről. Ennek első lépéseként a 2021/2022-es tanév első félévében minden osztály részére elkészítettem a szórólapokat, a gyermekvédelmi felelős és az iskolatitkár segítségével eljuttattam azokat az osztályfőnökök részére. Összesen három átvételi elismervényt kaptam vissza, de bízom benne, hogy a

tájékoztatók kiosztásra kerültek a tanulóknak, csak az átvételi jegyzék még nem jutott vissza hozzám.

Az MMSZ Tiszabő Általános Iskolája részéről 2021. évben is kifogásolták, hogy miért nem megyek ki a helyszínre, milyen rendelkezés alapján dolgozom online. Felajánlottam, hogy a helyi család- és gyermekjóléti szolgálatnál tudom fogadni a gyerekeket, szülőket személyesen, amennyiben erre van igény, és a pedagógusok hozzám irányítják őket, ugyanis a minisztérium által kiadott rendelet szerint a szociális segítők online végzik a munkájukat, maximum a családsegítő szolgálatoknál fogadhatnak ügyfelet. Ehhez azonban szükséges a munkánk összehangolása. Természetesen továbbítottam részükre a minisztériumi rendeletet, de ezt követően már nem volt olyan fontos, hogy a helyszínen munkát végezzek. A digitális oktatás ideje alatt a további megkereséseimre, segítség felajánlásra nem kaptam választ. Az iskola facebook oldalán az általam feltöltött dokumentumok megjelenését az ügyintéző nem engedélyezte. Az MMSZ tanodájának facebook oldalán azonban továbbra is publikáltam.

A MMSZ Tiszabői Margaréta Óvoda esetén az óvodapedagógusok munkáját szintén a facebook csoportokon keresztül igyekeztem támogatni, ezt egyébként az óvónők nagyon szívesen vették. Számos hasznos információt, pályázatot, játékos feladatokat, meséket osztottam meg.

A legeredményesebb munkát ebben az időszakban a Kunhegyesi Általános Iskolánál tudtam végezni. Nyitottak voltak minden segítségnyújtási formára. Igaz az iskolai szociális segítőknek nem feladata a gyermekek felügyelete, ennek ellenére felajánlottam, hogy amennyiben a járvány ideje alatt tartott ügyelet megtartásában szükségük van rám, akkor nagyon szívesen vállalom a feladatot. Az intézmény három alkalommal kért meg a gyermekek felügyeletére. Ügyeletben csak alsó tagozatos diákok voltak, 1-2 osztály, illetve 3-4. osztály megbontásban. Két alkalommal, az idősebb csoporttal és egy alkalommal, a kisebb gyerekekkel voltam, délelőtti időszakban. Az ügyeletben a házi feladatokat oldottuk meg, játékos csoport foglalkozást csináltam, ebben voltak benti és kinti játékok. A gyerekek elsősorban az udvari játékokat szerették, különösen, ha abban én, mint felnőtt is részt vettem. Nagyon örültek, ha veszítettem, ha sikerült a játékban legyőzni, ezért időnként ügyetlenebbnek mutattam magam, mint amilyen valójában vagyok. Én is remekül szórakoztam. A gyerekeknek ritkán van lehetősége az iskolában arra, hogy egy felnőttel együtt játszanak. Pedig lehet, hogy sok mindenre megoldás lenne, ha a pedagógusok kicsit lazábbak lennének, és például az óráközi szünetekben együtt játszanának a gyerekekkel, talán kevesebb lenne a diákok közötti konfliktus, mert nem egymásra, hanem a felnőttel való közös játékra koncentrálnának.

Emellett napi rendszerességgel tartottam az iskolában készségfejlesztő, felzárkóztató foglalkozást alsó tagozatos gyerekeknek. Segítettem a szülőknek szociális kérdésekben, hivatalos ügyek intézésében, családlátogatást is végeztem. Az egyetlen intézmény, ahol, ha nem is nagy létszámmal, de működtek a szülői és tanulói facebook csoportok, itt rendszeresen tettem közzé hasznos anyagokat, illetve több diák fordult hozzám kisebb-nagyobb kérdéssel.

Ennél a pontnál némi magyarázatra szorul, ha a Kunhegyesi Általános Iskolában vállaltam ügyeletet, készségfejlesztést és korrepetálást, miért nem tettem meg ugyanezt a tiszabői iskolában. Az egyik oka, hogy Tiszabőn nem volt ügyelet a diákoknak, a másik, hogy az iskola teljes mértékben elzárkózott mindennemű csoportos tevékenységbe való bevonástól. Ez már a korábbi tanévben is így volt. A családsegítőben tartandó fogadórákra vonatkozó

felajánlásomra választ sem kaptam. A Magyar Máltai Szeretetszolgálat Tanodájában fogadták a gyerekeket, de, a Szeretetszolgálat nem igényelte a szociális segítő közreműködését, így itt sem tudtam csatlakozni a digitális oktatás alatti munkához.

Az újonnan felvett intézmények esetén a Tiszagyendai Általános Iskola pedagógusaival, minden osztályfőnökkel online rendszeresen tartottam a kapcsolatot, felvételt kaptam több facebookos csoportba, ahol magam is hozzá tudtam szólni, segítséget adni a szülőknek és diákoknak. Az óvodai intézményekben sem Tiszagyendán, sem Kunhegyesen nem kértek ebben az időszakban a segítséget.

Nyári időszak feladatainak ellátása – nyári táborokban való részvétel

A 2021. évben a tanév lezárását követően összesen öt hét nyári tábor szervezésében és lebonyolításában vettem részt.

1) Kunhegyesi Általános Iskola Erzsébet tábor

Tartalmas kikapcsolódás a lakóhelyen, színes programok és élmények az ország minden pontján megszervezhető napköziben. A nyári szünetben több száz helyszínen valósulnak meg Napközi Erzsébet-táborok, a szervezést évről évre az elhivatott pedagógusok végzik.

A táborokat megvalósító pedagógusoknak az Erzsébet Alapítvány szakmai javaslatainak figyelembevételével, a gyerekek érdeklődéséhez leginkább illeszkedő heti programtervet szükséges összeállítaniuk. Minden turnus esetén kötelező elem egy külső kirándulás is, ennek köszönhetően sok, kevésbé fejlett régióban élő, hátrányos helyzetű gyermek juthat el például kalandparkba, étterembe, múzeumba, moziba, nemzeti parkba, történelmi emlékhelyekre, élményfürdőbe, állatkertbe – a legtöbbször közülük életükben először. A programok összeállítása a helyi sajátosságoknak is teret enged, lehetővé téve ezzel a pedagógusok kreatív ötleteinek megvalósítását is.

A Kunhegyesi Általános Iskolában, két turnusban összesen két hét tábornak voltam a résztvevője. Az első turnusban 4. osztályos a második turnusban pedig 2. osztályos tanulókkal. A Kunhegyesi Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola Erzsébet tábora, most is hozta a megszokott színvonalat. A napközis tábornak hagyományai vannak az iskolában. A pályázati kiírás fontos követelményeket fogalmaz meg, így a gyerekek a szórakozás mellett, számos hasznos dologgal is megismerkednek, de azzal is játékos formában. Mindkét héten remekül éreztem magam, ami pedig igazán fontos, hogy hasznos tagja tudtam lenni a tábornak.

2) „Kezdetől fogva kezdet fogva” Gyermekesély Program Kunhegyesi Járás nyári táborai

Táborok helyszínei, eltöltött időtartam

- Tiszabő 1 hét
- Kunhegyes 1 hét
- Tiszagyenda 1 hét
- Abádszalók tapasztalatszerzés céljából, meghatározott programok

A Kunhegyesi Általános Iskola táborát követően nehéz értékelni a gyermekesély program táborait. A szervezés és lebonyolítás terén nagyon sok volt a hiányosság, voltak olyan táborok, ahol nem voltak megfelelőek a táborvezetők, vagy a segítők. A gyermekek hasznos időeltöltése nem valósult meg. Ha a táborok közül egyet ki kell emelni, az mindenképpen a Kunhegyesen tartott tábor. Igaz a táborvezető, talán túl sok kreatív tevékenységgel igyekezett

a gyerekek programját színessé tenni, de mivel az utolsó pillanatban ugrott be, így, nyilván azt hozta, amihez a leginkább ért. Ennek ellenére itt volt a legszínvonalasabb a napirend, és a legalkalmasabb „tábori személyzet”. Az abádszalóki tábor ennek az értékelésnek nem része, mivel oda csupán tapasztalatszerzés céljából látogattam el, ugyanis számtalan jót hallottam a szervezésről, a lebonyolításról, a programok sokféleségéről. Nem csalódtam, sok új tevékenységgel, ötlettel találkoztam, ami a nem a megszokott tábori elfoglaltságok körébe tartozik, legalábbis nem a gyermekesély program keretében.

Összességében minden negatívum ellenére nagyszerű élményeket szereztem. A táborok többségében sikerült jó kapcsolatot kiépíteni a táborvezetőkkel és segítőkkel, a gyerekek pedig mindenhol szívesen fogadtak, sőt biztos állíthatom, hogy megszerettek. A jövőre nézve nagyon szeretném, ha a gyermekesély program szervezőivel hasonlóan jó együttműködés alakulna ki, mint a Kunhegyesi Általános Iskola pedagógusaival, ahol már a tábort megelőzően kikérik a véleményem, különböző programok szervezését kifejezetten rám bízák, számítanak a munkámra, nemcsak mint egy gyermekfelügyelőre. Nem használnak ki, mint egyes táborokban, ahol csak azért volt szükség a jelenlétemre, hogy valaki érdemi munkát is végezzen.

A nyári időszakra, a munkatervben meghatározott 8 feladat közül az alábbiakat sikerült teljes egészében teljesíteni:

1. Részvétel nyári táborokban.

Részben teljesültek az alábbi vállalások:

2. Kapcsolódás a tiszabői Biztos Kezdet Gyermekház munkájához.
3. Gyermekesély, illetve egyéb programok keretében működő szülői, ifjúsági klubok munkájához való csatlakozás.
4. Falunapokon, családi napokon, egyéb nyári települési rendezvényeken való aktív részvétel, jeles napok rendezvényeinek segítése.
5. Prevenciós és edukációs csoportfoglalkozások, megtervezése, előkészítése a következő tanévre.
6. A tanévet megelőző, augusztusi nevelőtestületi értekezleteken történő részvétel.

A tervezett feladatok közül két olyan vállalás maradt ki, amit meg sem próbáltam elindítani. Az egyik ilyen vállalás az óvoda/iskolaköteles gyermeket nevelő családok felderítése, együttműködve a helyi védőnőkkel, információnyújtás a szociális segítő szolgáltatásairól. Ezt az elképzelésem megosztottam az egyik település védőnőjével, és hatalmas ellenállásba ütköztem. Sok kifogást megfogalmazott, hogy miért nem lehet működőképes ez az együttműködés. Az elutasítás önmagában még nem okozott volna problémát, de az igen, hogy el sem jutottam az elgondolásom magyarázatáig. Egy olyan védőnőt próbáltam megnyerni a feladatnak, akiről azt gondoltam, hogy nyitott lesz a felvetésre. Mivel az ő esetén kudarcot vallottam, több védőnővel már fel sem vettem a kapcsolatot.

A másik megghiúsult vállalásom a középiskolás diákoknak történő segítségnyújtás az 50 órás közérdekű munka teljesítéséhez, befogadó intézmény felkutatásához. A Nagy László Gimnázium, Technikum és Szakképző Iskola diákjai voltak a célcsoport. Sajnos a 2020/2021-es tanév nagy részében az intézményben digitális oktatás folyt, melynek időtartama alatt a pedagógusokkal, a tanulókkal való kapcsolattartás minimális szintre csökkent, a tanév hátralévő idejében pedig már nem volt lehetőség a felajánlás érintettek részére történő, időbeni eljuttatására, így a kezdeményezés el sem indult.

Jelzőrendszeri együttműködés tapasztalatai

A szakmai tevékenység értékelésénél röviden szeretnék szólni a jelzőrendszeri tagokkal való együttműködés tapasztalatairól.

A jelzőrendszeri tagokkal való együttműködés tapasztalatai vegyesek, pozitív és negatív elemek egyaránt vannak benne. Több, mint két év elteltével még mindig az a meglátásom, hogy a szociális segítők munkája nem épült be a jelzőrendszerbe. Ennek egyik oka lehet az, hogy sokan nem is tudják, hogy van ilyen tevékenység, másik oka, hogy, akik tudják, azok sem látják a hasznosságát, vagy nem ismerik a szociális segítő feladatait, vagy nem is próbálják megismerni azt. Sajnos számos intézmény, köztük néhány köznevelési is, még mindig úgy tekint ránk, mint szükséges rosszra. Ebből adódóan gyakran kihagynak a jelzés folyamatából, nem kapunk tájékoztatást, ha kérünk, akkor sem, vagy csak, akkor keresnek meg, amikor már „ég a ház”, esetleg a felelősséget nem kívánják vállalni, amikor a szociális segítő kompetenciáján már túlmutat a probléma megoldása.

Számtalan szakmai konferencia tárgya volt az elmúlt évben a jelzőrendszer működése, de csak kevesen fogalmaztunk meg negatív kritikát. Ennek több oka lehet, például a bizalomhiány, korábbi negatív tapasztalatok, lehet az elkötelezettség hiánya, a konfliktustól való félelem, esetleg a felelősség elkerülése. „Ne szólj szám, nem fáj fejem”.

A Tiszabón megtartott éves jelzőrendszeri konferencián több intézmény szakembere nyíltan beszélt a felmerülő gondokról, több általam is megfogalmazott bírálat hangzott el, ami kezdete lehet az előrelépésnek. A szakemberek egyetértettek abban, hogy a személyes jelenléti szakmai megbeszélések fontosak, mint ahogy az is, hogy őszintén fel kell tárnunk, nemcsak az ügyfelekkel kapcsolatos, hanem az esetleges intézmények, szakemberek közötti vitás kérdéseket is.

A 2021. évi jelzőrendszeri beszámolóimban fentiek függvényében a hangsúlyt nem a statisztikai adatokra helyeztem, mert meglátásom szerint, ennél sokkal fontosabb dolgokra kell fókuszálni. A beszámolóim számos kritikai észrevételt tartalmaznak a jelzőrendszer működésére vonatkozóan, de mindezt építő jelleggel, annak érdekében, hogy hátha ezzel sikerül a részt vevőket felébreszteni. A javaslataim pedig a jelzőrendszer egyfajta megújításáról, újjászervezéséről szólnak, valamint a szociális segítő munkájának beépítéséről.

Terepgyakorlat

A tevékenységek értékelésénél van egy tevékenység, ami nem kapcsolódott szorosan a feladataim közé, erre is kitérnék néhány gondolat erejéig. 2021. őszén felkérést kaptam a Tomajmonostorán kihelyezett szociális munkás főiskolai szak 1. évfolyamos hallgatóinak, terepgyakorlat tartására. Egy alkalommal csak megfigyelőként voltam jelen, a család- és gyermekjóléti központ, illetve szolgálat részéről tartott gyakorlaton. Két alkalommal két csoport részére online tartottam tájékoztatást az óvodai és iskolai szociális segítő munkájáról. A személyes jelenléti terepgyakorlat, a koronavírus járvány miatt digitális formában került megtartásra. A terepgyakorlatra tisztességesen felkészültem, és a kért három óra hossza időtartamot maximálisan kitöltöttem. Saját véleményem szerint igen tartalmas, és használható anyagot állítottam össze egy prezentáció formájában, melyet el is juttattam a hallgatóknak, a

szükséges mellékletekkel együtt. Sajnos a saját véleményem nem került visszaigazolásra. A visszajelzés hiányának ellenére sem gondolom, hogy rossz volt az előadás, sokkal inkább azt, hogy a hallgatók és oktatóik érdeklődése, fogékonysága volt csekély. A tereptanárok közül az egyik be sem jelentkezett a gyakorlatra, a másik tereptanár legalább a bemutatkozás, valamint a zárás időtartamában jelen volt. A hallgatók sokféle területről jöttek, többeknek a már meglévő állás betöltéséhez, vagy fizetésemeléshez van szükség a főiskolai diploma megszerzésére, van, aki a főiskolai oklevélről várja a jobb munkahelyet, van, akinek nincs még elképzelése, de, mivel kihelyezett tagozat és ingyenes oktatásról van szó, belevágott, és esetleg vannak, akik szeretnének a szociális szakmában dolgozni, mert erre érznek elhivatottságot. Ez utóbbit a saját csoportjaimban talán egy személy esetén tapasztaltam. Számomra viszont hatalmas tapasztalattal járt. A prezentáció készítése, valamint az előadás tartása alatt számtalan dolgot újraértékeltem, a módszertani ajánlás korábban több homályos pontja megvilágosodott, sok olyan tevékenységet látok beépíthetőnek a napi munkámba, amit korábban nem. Számos terv fogalmazódott meg a fejemben az elkövetkezendő tanévekben megvalósítandó feladatokra. Van egy mondás, miszerint „minden rosszban van valami jó”. Ez a bölcsesség a terepgyakorlat tartására tökéletesen igaz.

Összegzés

Több olyan intézmény, több olyan terület van, ahol még mindig nagy a küzdelem. De én szeretem a kihívásokat. Amikor majd az intézmények olvassák ezt a beszámolót, biztosan lesz, aki nem veszi jó néven a benne megfogalmazott kritikát. A bíráló észrevételeim soha nem azért teszem, hogy azzal bárkit is megsértsek. Minden egyes intézményben szívesen fogadtak/fogadnak, szinte minden intézményvezetővel, minden gyermekvédelmi felelőssel, és minden egyes pedagógussal jó kapcsolatot ápolok, bárkihez forduljak, igyekeznek segíteni a munkám. Ezzel nincs is semmi baj. Sokkal inkább érzem a problémát abban, hogy nem minden köznevelési intézmény, nem minden pedagógus, nem minden egyéb intézmény és egyéb szakember látja a szociális segítői munka lényegét, azt, hogy miben rejlik a hasznossága, ezért nem igénylik a szolgáltatást.

Kívülállóként könnyű a pedagógusok munkáját minősíteni, de ha valaki, mint most már én is, belülről látja, hogy mivel kell megküzdeniük, átértékeli a véleményét. Pontosan emiatt látom azt is, hogy minden segítő kézre szükség van, hiszem, hogy együtt sokkal többre vagyunk képesek. A szociális segítői munkakör létrehozása, nem egy elhibázott lépés, szerintem hatalmas potenciál van benne. Ha a szociális és köznevelési jogszabályok összehangolása, ha a bevezetés során a tájékoztatás alaposabb lett volna, ha a szociális segítőknak egy-egy intézményre több ideje jutna, talán a pedagógusok befogadó készsége is nagyobb lenne. Az elkövetkezendő évben/években a legnagyobb kihívásnak tartom, hogy, a fenti problémákon sikerüljön átlépni.

2022. szeptember 01-től várható, hogy egy új taggal bővül a szociális segítők csapata. Az új munkatárs érkezésével valószínűleg változni fog a szociális segítők területi elosztása is. Ebből következően korántsem biztos, hogy, azokban az intézményekben fogok feladatot ellátni, ahol most. Biztos vagyok abban, hogy mindenkinek vannak elképzelései arról, így nekem is, hogy kivel szeretnék együttműködni, melyik intézményben/intézményekben alakult ki a legjobb kapcsolat. Azt hogy ki melyik területen fog dolgozni sok tényező befolyásolja, a törvényben meghatározott létszám, a település sajátosságai, az intézmény tanulóinak összetétele, a

szociális segítő utazási távolsága, és természetesen meg kell jelenjen benne az adott óvodák, iskolák, valamint a szociális segítő igénye is. A szociális segítő óhajában nyilván megmutatkozik egyfajta szubjektivitás, különösen, akkor, ha már több éve végzi a szociális tevékenységet egy-egy adott intézményben, a már elért eredményeket nem szívesen adná át másnak. Ezzel én is így vagyok. De nem szívesen adom át a kudarokat sem, mert számomra motiváló tényező, hogy az elképzeléseim ott is megvalósítsam, ahol jelenleg még nem sikerült. Szeretném látni, hogy képes vagyok-e a jó személyes kapcsolatok kialakításán túl, a szociális munkát is fejleszteni.

Ezen túlmenően fontosnak tartom, hogy a köznevelési intézményeken túl, elsősorban a helyi család- és gyermekjóléti szolgálatokkal, azok munkatársaival, a család- és gyermekjóléti központ esetmenedzsereivel, a többi szociális segítővel, illetve minden egyéb intézménnyel, szakemberrel kölcsönös, tiszteleten alapuló munkakapcsolatot, együttműködést tudjak kialakítani. Egy együttműködő környezetben, sokkal hatékonyabb, eredményesebb a munkavégzés. A kudarokat, a sikertelenséget is könnyebb elfogadni és feldolgozni egy támogató közegben.

2.3 Készítette: Villás Nóra óvodai és iskolai szociális segítő

Az óvodai és iskolai szociális segítő szolgáltatás a Család- és Gyermekjóléti Központ kötelező feladataként jelent meg 2018. szeptembertől a köznevelési intézményekben.

Az óvodai és iskolai szociális segítő a család- és gyermekjóléti központ munkatársa, de helyileg iskolákban, óvodákban tevékenykedik.

Az óvodai és iskolai szociális segítő a tevékenysége során nyújtott szolgáltatásokkal a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával segíti a pedagógusokat, gyermekeket és a szülőket a problémák mérséklésében, megoldásában, így a szociális segítő szakember szakmai kompetenciája alapján a nevelő-oktató munka kiegészítője. A szociális szakember célja az óvodás és iskoláskorú gyermekek, fiatalok szociális fejlesztése, sikeres iskolai előmenetelének támogatása, illetve veszélyeztetettségük megelőzése.

A gyermek igényeinek és szükségleteinek megfelelő önálló egyéni és csoportos speciális szolgáltatásokat, programokat nyújt.

A szakember a szociális segítő tevékenység eszközeit és módszereit használja a problémamegoldásra:

- Információnyújtás elérhető szolgáltatásokról, jogokról, a szociális rendszer működéséről,
- Segítségnyújtás az ügyintézésben, szükség esetén tájékoztatás nyújtása szociális ellátásokról
- Egyéni tanácsadás, segítő beszélgetés tanulóknak, segítségnyújtás a probléma kezelésében
- Segítségnyújtás a gyerekeknek és a családjának a gyermek óvodai és iskolai életét érintő kérdésekben (beilleszkedési nehézség, hiányzás, iskolai stressz, agresszió stb.)
- Tanácsadás szülőknek a gyermeknevelés és a családi élet más problémát okozó területein.

- Közvetítés a szolgáltatásokhoz. A probléma jellegétől függően javaslatot tesz a megfelelő intézménnyel való kapcsolatfelvételre, és segítséget nyújt a kapcsolat kialakításában
- Iskolai csoportokban, osztályközösségben jelentkező nehézségek, problémák kezelésének segítése.
- Szabadidős tevékenységek szervezése, vezetése, a köznevelési intézmény által szervezett programokon való részvétel
- Készség- és személyiségfejlesztés, szociális kompetenciafejlesztés csoport formában
- Közösségi programok, családi programok, táborok szervezése
- Részvétel szülői értekezleten, fogadóórán
- Részvétel a védelemben vételi esetkonferencián, esetmegbeszélésen az óvodába járó, iskolában tanuló gyermek érintettsége esetén.
- Súlyos veszélyeztető helyzetben, elhúzódó családi konfliktusok esetén, mint jelzőrendszeri tag delegálja a családot a család- és gyermekjóléti szolgálathoz.

A szociális segítő előre kijelölt és közzétett időben fogadóórát tart a köznevelési intézmény kijelölt helyiségében. A szolgáltatások igénybevétele térítésmentes. Minden a köznevelési intézményhez tartozó, segítségre szoruló személy, család vagy gyermek, tanuló számára elérhetően biztosított.

A szociális segítő a gyermek érdekeit képviseli, de ezzel nem sértheti mások érdekeit. Az ellátást igénybe vevőt megilleti a személy adatainak védelme, valamint a magánéletével kapcsolatos titokvédelem. Az óvodai és iskolai szociális segítő tudomására jutott adatokat az érvényes adatvédelmi, titoktartási szabályoknak megfelelően kezeli. A szolgáltatást igénybevevőnek az ügyintézés menetére, a szociális segítőre irányuló panasz esetén jogorvoslat kérhető. A KMSZI Család-és Gyermekjóléti Központ Intézményvezetője a panaszt kivizsgálja, és tájékoztatást ad a panasz orvoslásának más lehetséges módjáról.

Az óvodai és iskolai szociális segítő:

Felismeri a veszélyeztetettséget

Sajnos sok gyermeket bántalmaznak otthon annak ellenére is, hogy a testi fenyegetést a törvény bünteti. Bántalmazásnak számít az elhanyagolás is, illetve, ha a szülő nem biztosít a gyermek számára érzelmi biztonságot. A pedagógusok többnyire észlelik, hogy valami nincs rendben, és ilyenkor jeleznek az iskolai szociális segítőnek, aki képes utánajárni a "furcsa viselkedés" hátterének. A nagyobbak pedig maguk is felkereshetik az iskolai szociális munkást, ha bántalmazták őket. Ha fény derül a bajra, súlyosságtól függően segítséget nyújthat ő maga, illetve tovább irányíthatja az esetet a család- és gyermekjóléti szolgálathoz vagy más szakemberek felé.

Megelőz és kezel

Mindenféle probléma-megelőzéssel és bizonyos mértékű kezeléssel foglalkozik, ami a korosztályt érintheti. A teljesség igénye nélkül: iskolai bántalmazás, konfliktushelyzetek az iskolai szereplők között, igazolatlan hiányzások, káros szenvedélyek, stressz, stb. Ez nem azt jelenti, hogy az iskolai szociális segítő mindenható, de képes más szempontokat behozni a problémakezelésbe, és a megelőzésre is vannak jó módszerei.

Beszélget

Diákkal, szülővel, akivel szükséges. Beszélget, nem kioktat, nem tanácsot ad, nem a tutit mondja. Inkább kérdez, meghallgat és segít. A téma lehet családi probléma, párkapcsolat, kortársakkal való kapcsolat, életvezetés, célok, tervek, nehézségek, krízis.

Konzultál, delegál

Azaz egyeztet, megbeszél a pedagógusokkal, az iskolapszichológussal, védőnővel, gyógypedagógussal, ifjúságvédelmi felelőssel, iskolaorvossal, bármely iskolai szereplővel, akik közreműködésével hatékonyabb egy probléma kezelése. Ha pedig nem az ő hatáskörébe tartozik a helyzet, akkor a megfelelő szakemberhez, intézményhez vagy szervezethez irányítja a diákot, a szülőt, a pedagógust.

Csoportfoglalkozást tart

45 percben, és sokszor egy egész osztálynak. Bármilyen témában, ami nem tantárgyi, és a gyerekeket érinti. Szintén a teljesség igénye nélkül: pályaválasztás, önismeret, kommunikáció, közösségfejlesztés, klubfoglalkozás, érzékenyítés hátrányos helyzetű csoportok iránt.

Szervez

Megbeszéléseket, szabadidős programokat, klubfoglalkozásokat, egészségnapot, bármit, amire igény van, és ami a gyerekek jól-létéhez hozzájárulhat.

Az óvodai és iskolai szociális segítő tevékenységet 2021. 09. 01. napjától látom el a Kunhegyesi Járásban. Jelenleg 5 település 14 nevelési-oktatási intézményével tartok kapcsolatot.

A kezdetektől fogva kivétel nélkül szinte minden intézmény befogadó és nyitott volt irányomban. Minden olyan felmerülő probléma esetén értesítenek, amely szociális segítő tevékenységet igényel. Egyéb, a kompetencia határaikon belül megoldható problémák esetében a saját pedagógiai módszereikkel és szakmai felkészültségükkel orvosolják azt.

A pedagógusok, óvodapedagógusok által feltárt probléma megoldása érdekében minden alkalommal tájékoztattam az adott terület családsegítőjét, valamint esetjelző lap megküldésére is sor került. A visszajelzés mindig megtörtént a szolgálatok részéről a megtett intézkedésekkel kapcsolatban.

Az intézmények általában a következő problémák megoldásában kértek segítséget:

- iskolai, óvodai hiányzás
- magatartászavar
- deviáns viselkedés
- nevelési probléma
- elhanyagolás
- gyermekek intézménybe való beilleszkedési nehézsége
- családon belüli problémák, konfliktusok
- anyagi nehézség
- életkori változásokból adódó lelki nehézségek

Statisztikai adatok 2021. 09. 01. és 2021. 12. 31. közötti időszakban:

Elért személyek (2021. 09. 01.-09. 30.)	Esetszám (2021. 09. 01.-09. 30.)
Elért gyermekek száma	132
Elért szülők száma	148
Az óvodában és iskolában alkalmazott elért szakemberek száma	35
Más elért szakemberek száma	17
Összes elért személy száma	332

Elért személyek (2021. 10. 01.-10. 31.)	Esetszám (2021. 10. 01.-10. 31.)
Elért gyermekek száma	181
Elért szülők száma	8
Az óvodában és iskolában alkalmazott elért szakemberek száma	27
Más elért szakemberek száma	8
Összes elért személy száma	224

Elért személyek (2021. 11. 01.-11. 30.)	Esetszám (2021. 11. 01.-11. 30.)
Elért gyermekek száma	34
Elért szülők száma	2
Az óvodában és iskolában alkalmazott elért szakemberek száma	17
Más elért szakemberek száma	13
Összes elért személy száma	66

Elért személyek (2021. 12. 01.-2021. 12. 31.)	Esetszám (2021. 12. 01.-2021. 12. 31.)
Elért gyermekek száma	17
Elért szülők száma	12
Az óvodában és iskolában alkalmazott elért szakemberek száma	20
Más elért szakemberek száma	8
Összes elért személy száma	57

Az óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység nagyon sokrétű, függ az oktatási intézmény típusától, igényeitől. Egy valamiben azonban megegyezik mindenütt: a gyermekek érdekében tevékenykedünk.

Kunhegyes, 2022. május 20.

Somodi József s.k.
intézményvezető